

DZIENNIK URZĘDOWY

KURATORJUM OKRĘGU SZKOLNEGO WILEŃSKIEGO

Adres Redakcji i Administracji: Wilno, Wolana 10, Kuratorjum Okręgu Szkolnego Wileńskiego.

T R E Ś Ć :

Pozycja:	Str.	Pozycja:	Str.
1. Zmiana okólnika Nr. 116 z dnia 12 lipca 1932 r. w sprawie organizacji pracy w szkołach powszechnych	2	5. Legitymacje urzędowe	5
2. Udzielanie zezwoleń na płatne zajęcia uboczne nauczycielom, kierownikom i dyrektorom szkół, podległych bezpośrednio Inspektorom Szkolnym lub Kuratorom Okręgów Szkolnych (Wojewodzie Śląskiemu i Kuratorowi Liceum Krzemienieckiego)	2	6. Rozkład dyżurów instruktorów ministerjalnych oraz wykaz dni i godzin, w których czynne są Centralne Pracownie Dydaktyczne	5
3. Wynagrodzenie za godziny nadliczbowe i kontraktowe	3	7. Komunikaty	7
4. Wysyłanie koresp. międzyszkolnej uczniowskiej	4	8. Spis książek nabytych przez C. B. P.	11
		CZĘŚĆ NIEURZĘDOWA.	
		9. Nowy ustrój szkolnictwa. Bibliografia	12

Dzień Imienin

Pana Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej.

1 lutego w dniu Imienin Pana Prezydenta Rzeczypospolitej, gdy przedstawiciele Społeczeństwa i Władz Państwowych składają wyrazy najgłębszej czci i hołdu Najdostojniejszemu Solenizantowi wraz z życzeniami szczęśliwych lat ku chwale Państwa, pp. Dyrektorzy, Kierownicy, Wychowawcy i Nauczyciele, biorąc udział w ogólnej manifestacji uczuć do Pierwszego Obywatela Polski, skierują w toku pracy szkolnej uwagę młodzieży na postać Pana Prezydenta, Jego rolę w budowie Państwowej i zasługi w dziedzinie naukowej.

Kurator Okręgu Szkolnego:
(—) K. Szelański.

1.

MINISTER
WYZNAŃ RELIGIJNYCH I OŚWIECENIA
PUBLICZNEGO

Warszawa

OKÓLNIK Nr. 172

z dnia 22 listopada 1934 r. (II P-9346/34)

o zmianie okólnika Nr. 116 z dnia 12 lipca 1932 r. w sprawie organizacji pracy w szkołach powszechnych.

W związku z rozporządzeniem Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 18 listopada 1932 r. o organizacji roku szkolnego (Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr. 8, poz. 99) zarządzam zmianę niektórych terminów ustalonych w okólniku Nr. 116 z dnia 12 lipca 1932 r. w sprawie organizacji pracy w szkołach powszechnych (Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr. 5 poz. 56) a mianowicie:

1. Ustalony w punkcie 3 termin przedstawiania przez kierowników szkół Inspektorom Szkolnym projektów organizacji szkół powszechnych zmienia się z 20 na 10 kwietnia.

2. Ustalony w pierwszej części punktu 7 termin przesyłania przez Inspektorów Szkolnych do Kuratorów zestawień z projektów organizacji szkół powszechnych zmienia się z 15 na 5 maja.

3. Ustalony w drugiej części punktu 8 termin przesyłania przez Kuratorja do Ministerstwa zestawień okręgowych z projektów organizacji szkół powszechnych zmienia się z 1 czerwca na 20 maja.

Minister Wyznań Religijnych
i Oświecenia Publicznego:

(—) *W. Jędrzejewicz.*

**Czy jesteś już członkiem Towarzystwa
Popierania Budowy Publicznych Szkół
Powszechnych?**

2.

I N S T R U K C J A

z dnia 3 września 1934 r. (BP-7919/34)

w sprawie udzielania zezwoleń na płatne zajęcia uboczne nauczycielom, kierownikom i dyrektorom szkół, podległych bezpośrednio Inspektorom Szkolnym lub Kuratorom Okręgów Szkolnych (Wojewodzie Śląskiemu i Kuratorowi Liceum Krzemienieckiego).

(Przedruk z Dz. Urz. Min. W. R. i O. P.
z dnia 15 listopada 1934 r. Nr. 8, poz. 124).

W związku z treścią § 2 rozporządzenia Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 28 lutego 1933 r. w sprawie wykonania postanowień art. 3, 25 i 51 ustawy z dnia 1 lipca 1926 r. o stosunkach służbowych nauczycieli (Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr. 5, poz. 95), zmienionego rozporządzeniem z dnia 11.VII 1934 r. (Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr. 6—7, poz. 91) zarządzam, co następuje:

Szerząca się na tle kryzysu ogólnostanowowego klęska bezrobocia kładzie na władze uprawnione do wydawania zezwoleń na zajęcia uboczne obowiązek b. ostrożnego udzielania tych zezwoleń i to w przypadkach, kiedy funkcjonariusz państwowy znajduje się w nader trudnych warunkach materialnych (jest obciążony liczną rodziną, kształci dzieci i t. d.), lub kiedy wyższe względy dobra publicznego wymagają, aby osoby, posiadające wystarczające na utrzymanie rodziny uposażenie służbowe (lub dochody z innych źródeł majątkowych), pełniły dodatkowo pewne zajęcia uboczne jako w danej chwili niezastąpione.

Apeluję do Panów Kuratorów i Inspektorów Szkolnych, aby przez właściwe i ograniczone udzielanie zezwoleń na płatne zajęcia uboczne umożliwili obejmowanie wolnych stanowisk w szkolnictwie prywatnym lub dokształcającym samorządowym przez nauczycieli, pozostających bez pracy mimo posiadania odpowiedniego wykształcenia pedagogicznego.

Zatrudnienie tych nauczycieli chociażby w niewielkim wymiarze godzin ułatwi im przynajmniej skromną egzystencję i uchroni od krańcowej nędzy.

Przy rozpatrywaniu podań o zezwolenia na zajęcia uboczne należy kierować się następującymi wytycznymi:

1. Nie należy wogóle udzielać zezwoleń na zajęcia uboczne:

1) nauczycielom samotnym, którzy nie mają na swem utrzymaniu rodzeństwa, wstępnych lub zstępnych krewnych,

2) nauczycielom, których współmałżonek pracuje zarobkowo.

II. W przypadkach, kiedy w rodzinie pracuje tylko mąż lub żona, należy brać pod uwagę wysokość posiadanego miesięcznego dochodu ze wszystkich źródeł dochodowych.

W razie gdy głowa rodziny ma na utrzymaniu prócz współmałżonka i dzieci, jeszcze krewnych, lub kiedy nauczyciel samotny ma na utrzymaniu krewnych, przy udzielaniu zezwoleń należy uwzględnić tę ich specjalną sytuację.

III. W ramach wskazówek powyższych należy zwracać uwagę na zachowanie następujących dodatkowych warunków:

1) zezwoleń na zajęcia uboczne można udzielać wtedy, gdy to zajęcie będzie w sposób niewątpliwy stanowiło składową część naukowej i naukowo-pedagogicznej pracy nauczyciela, gdy wymiar jego będzie niewielki i gdy nie będzie przeszkadzało w spełnianiu normalnych obowiązków szkolnych.

Natomiast nie jest pożądane udzielanie zezwoleń nauczycielom na wykonywanie jakiegokolwiek zawodu wolnego, przynoszącego im materialne korzyści jak: praktyki lekarskiej, farmaceutycznej, kupieckiej i t. p. Od zasady tej można robić wyjątki, jeżeli uzna się, że zajęcia uboczne stanowić będzie element dodatni dla pracy nauczycielskiej przez odświeżanie wiadomości fachowych nauczyciela i stykanie go z życiem praktycznym, jak np. dodatkowe zatrudnienie w instytucjach handlowych—nauczycieli przedmiotów zawodowych w szkołach handlowych, albo dodatkowe zajęcia nauczyciela chemji—w laboratorium chemicznym.

2) Na udzielanie lekcji w zakładach prywatnych można zezwalać o ile łączna ilość godzin zajęć obowiązkowych, nadliczbowych i w szkole prywatnej nie przekracza w zasadzie liczby godzin zajęć obowiązkowych nauczyciela, zwiększonej o 10, przyczem w żadnym przypadku łączna ilość zajęć nie może przekraczać 36 godzin tygodniowo.

3) Nie należy udzielać zezwoleń na pełnienie obowiązków urzędnika płatnego w jakiegokolwiek instytucji prywatnej lub samorządowej, a w szczególności wójta, burmistrza lub komisarza miasta, członka dyrekcji instytucji finansowej i bankowej, związków, kooperatyw.

Dopuszczalne jest jednak udzielanie zezwoleń wówczas, gdy zajęcie nauczyciela w spółdzielni wiejskiej ma charakter pracy obywatelskiej, w szczególności, gdy z powodu braku na miejscu elementu inteligenckiego, zajęcie nauczyciela w spółdzielni może wywrzeć zasadniczy wpływ na powodzenie tej instytucji tak ważnej dla podniesienia miejscowego dobrobytu i kultury.

4) Nie należy udzielać zezwoleń dyrektorom, kierownikom lub nauczycielom na utrzymywanie t. zw. „stancji uczniowskich”, t. j. przyjmowanie uczniów własnego zakładu naukowego na mieszkanie.

Jedynie za osobnem zezwoleniem Kuratorium mogą wyjątkowo nauczyciele przyjmować na stancję uczniów z innych szkół danej miejscowości.

IV. Wykonywanie zajęć ubocznych, noszących charakter prac kulturalno-społecznych, naukowych, literackich i artystycznych nie wymaga wogóle uzyskiwania indywidualnych zezwoleń.

V. W przypadkach, gdy stan faktyczny sprawy nie odpowiada wyluszczonej w niniejszej instrukcji zasadom, a mimo to podanie zasługuje na uwzględnienie, należy je przesłać wraz z wyczerpującem uzasadnieniem do decyzji Ministerstwu.

Minister Wyznań Religijnych
i Oświecenia Publicznego:

(—) *W. Jędrzejewicz.*

3.

Ministerstwo

Wyznań Religijnych i Oświecenia
Publicznego.

Warszawa.

O K Ó L N I K Nr. 151

z dnia 12 października 1934 r. (BP-11741/34)

**o wynagrodzeniu za godziny nadliczbowe
i kontraktowe.**

Wobec wątpliwości, jakie nasuwają się przy obliczaniu nauczycielom wynagrodzenia za godziny lekcyjne, udzielane przez nich w wymiarze wyższym niż określony w rozporządzeniu Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 24 stycznia 1934 r. o wy-

miarze godzin nauczania, zmienionem rozporządzeniem z dnia 26 maja 1934 r. (Dz. Urzęd. Min. W. R. i O. P. Nr. 4 poz. 57), Ministerstwo wyjaśnia co następuje.

1. Godziny nadliczbowe.

Za godziny nadliczbowe uważać należy godziny lekcyjne, w których nauczyciel a) udziela we własnej szkole nauki w ilości, przekraczającej obowiązujący go wymiar (wszelkie godziny we własnej szkole), b) uzupełniając brakującą mu do pełnego wymiaru ilość godzin, udziela nauki w innej szkole, w której ze względu na plan naukowy tej szkoły musi udzielać nauki w większej ilości godzin niż brakuje mu do pełnego wymiaru.

W tych przypadkach—podobnie jak w określonych w punkcie 2 okólnika Nr. 176 z dnia 2 grudnia 1932 r. (Dz. Urzęd. Min. W. R. i O. P. Nr. 9 poz. 111) — wysokość dodatku służbowego za godziny nadliczbowe obliczać należy w myśl zasad rozporządzenia Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 24 stycznia 1934 r. o dodatkach służbowych, zmienionego rozporządzeniem z dnia 26 maja 1934 r. (Dz. Urzęd. Min. W. R. i O. P. Nr. 4, poz. 58), przyjmując stawkę dodatku, przewidzianą dla nauczycieli tej szkoły, w której dany nauczyciel ma godziny nadliczbowe.

2. Godziny kontraktowe.

Za godziny kontraktowe uznać należy wszystkie inne godziny lekcyjne, które nie podpadają pod kategorię określonych wyżej godzin nadliczbowych.

Udzielanie przez nauczyciela nauki w tych godzinach odbywać się winno na zasadzie umowy, w której wynagrodzenie określić należy w myśl zasad rozporządzenia Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 24 stycznia 1934 r. o wynagrodzeniu nauczycieli kontraktowych, zmienionego rozporządzeniem z dnia 26 maja 1934 r. (Dz. Urzęd. Min. W. R. i O. P. Nr. 4, poz. 59), przyjmując z § 11 tego rozporządzenia stawkę wynagrodzenia, przewidzianą dla nauczycieli tej szkoły, w której nauczyciel ma na podstawie umowy udzielać nauki.

Przykłady:

1) nauczyciel gimnazjum (seminarjum), który uzupełnia obowiązujący go wymiar godzin w szkole powszechnej (szkole ćwiczeń) i w zwią-

zku z tem ma tam godziny nadliczbowe, winien otrzymać dodatek służbowy w wysokości po 5 zł. miesięcznie za każdą godzinę nadliczbową w tygodniu;

2) nauczyciel szkoły ćwiczeń, który uzupełnia obowiązujący go wymiar godzin w seminarjum i w związku z tem ma tam godziny nadliczbowe, winien otrzymać dodatek służbowy w wysokości po 10 zł. miesięcznie za każdą godzinę nadliczbową w tygodniu;

3) nauczyciel szkoły powszechnej, zatrudniony w pełnym wymiarze godzin, który ponadto udziela nauki w seminarjum, winien z tego tytułu otrzymywać wynagrodzenie umowne po 8 — względnie 10 zł. miesięcznie za każdą godzinę tygodniowo;

4) nauczyciel seminarjum, który otrzymuje już dodatek służbowy za godziny nadliczbowe w związku z uzupełnieniem w szkole ćwiczeń obowiązującego go wymiaru godzin, lecz udziela dodatkowo nauki w Państwowym Instytucie Robót Ręcznych, winien z tego ostatniego tytułu otrzymywać wynagrodzenie umowne po 20 zł. miesięcznie za każdą godzinę tygodniowo.

Dyrektor Biura Personalnego:

(—) Jan T. Lipka.

Ilu pozyskałeś dotychczas członków do Towarzystwa Popierania Budowy Publicznych Szkół Powszechnych?

4.

OKÓLNİK

Kuratora Okręgu Szkolnego Wileńskiego

z dnia 2 stycznia 1935 r. Nr. O-50082/34

do P. P. Dyrektorów i Nauczycieli wszystkich szkół w Okręgu

w sprawie wysyłania korespondencji międzyszkolnej uczniowskiej.

Ministerstwo Poczt i Telegrafów, chcąc ułatwić wykonanie programu nauki w szkołach powszechnych w zakresie t. zw. korespondencji międzyszkolnej, pismem z dnia 6 listopada 1934 r. Nr. P. W. 105/51 uznało listy uczniów szkół powszechnych, wysyłane w formie przesyłek zbiorowych do uczniów innych szkół powszechnych za wypracowania uczniowskie, które bez naruszenia postanowień art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 3 czerwca 1924 r. o poczcie, tele-

grafie i telefonie (Dz. Urz. R. P. z 1933 r. Nr. 63 poz. 481) mogą być przesyłane pocztą w przesyłkach zbiorowych, jako specjalnego rodzaju przesyłki pocztowe t. zw. „papiery handlowe”. Aby jednak wysyłanie tych przesyłek nie stanowiło naruszenia art. 5 ust. 1 wspomnianej wyżej ustawy, muszą one odpowiadać warunkom dla „papierów handlowych”, ustalonym w §§ 86—89 ordynacji pocztowej (Dz. U. R. P. z 1931 r. Nr. 45, poz. 392).

W związku z tem i na podstawie pisma Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 17-XII 1934 r. Nr. I Praw—1481/137/34 na życzenie Ministerstwa Poczty i Telegrafów zarządzam:

- 1) aby szkoły powszechne wysyłały listy — wypracowania uczniowskie — w otwartych kopertach lub w ten sposób, żeby urząd pocztowy mógł łatwo skontrolować, czy w przesyłce zbiorowej znajdują się wyłącznie wypracowania uczniowskie,
- 2) aby na każdej przesyłce zbiorowej był umieszczony napis „Papiery handlowe — wypracowania uczniowskie”,
- 3) aby poszczególne listy uczniów nie były wkładane do kopert, lecz przesyłane razem w jednej wspólnej otwartej kopercie lub opakowaniu,
- 4) aby w przesyłkach nie było żadnej innej zawartości oprócz listów — wypracowań uczniowskich,
- 5) aby każda przesyłka zbiorowa z listami uczniów była należycie opłacona przy nadaniu, znaczkami pocztowymi, według taryfy dla „papierów handlowych” (poz. 5 taryfy pocztowej — Dziennik Taryf pocztowych, teletechn. i radjokom. z 1934 r. Nr. 11, poz. 31).

Opłaty według taryfy dla „papierów handlowych” wynoszą obecnie:

do 100 g. wagi — 15 gr.

od 100 do 250 g. „ — 25 gr.

od 250 do 500 g. „ — 50 gr.

Najwyższa dopuszczalna waga przesyłki zbiorowej wynosi 500 g. Wymiary przesyłki nie mogą przekraczać w sumie 90 cm. (długość + szerokość + wysokość); największy z trzech wymiarów nie może przekraczać 60 cm.

Kurator Okręgu Szkolnego:

(—) K. Szelański.

Rozwój i siła T-wa P. B. P. S. P. — to nowe, słoneczne izby szkolne, to zdrowie i siła dziatwy i nauczyciela!

5.

Kuratorjum
Okręgu Szkolnego Wileńskiego
w Wilnie

dnia 22 grudnia 1934 roku

Nr. BP.49989/34

Legitymacje urzędowe.

Na podstawie okólnika Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 20.XII. 1934 r. Nr. BP.41562/34 powiadamiam, że Prezydjum Rady Ministrów ustaliło w porozumieniu z Ministrem Komunikacji nową formą legitymacyj urzędowych dla czynnych funkcjonarjuszów państwowych i ich rodzin.

Legitymacje te mają służyć, poczynając od 1-go kwietnia 1935 r., jako wyłączny dowód do korzystania z ulg kolejowych. Szczegółowy opis nowych wzorów legitymacyj podany będzie oddzielnie przed 1 kwietnia 1935 r.

Dotychczasowe legitymacje wydane czynnym funkcjonarjuszom państwowym (etatowym prowizorycznym i kontraktowym) oraz ich żonom z ważnością do 31 grudnia 1934 r. Koleje Państwowe przy przejazdach będą honorowały bez prolongaty na 1935 r. do dnia 31 marca 1935 roku włącznie.

Wobec powyższego dalsza prolongata tych legitymacyj na 1935 r. nie będzie przeprowadzana.

W sprawie nowych legitymacyj, obowiązujących od dnia 1 kwietnia 1935 r., wydane zostaną dodatkowe zarządzenia.

Naczelnik Biura Personalnego:

(—) J. Fela.

Czy wiesz, że przy pomocy T-wa P. B. P. S. P. wybudowano w naszym okręgu szkolnym w 1934 roku około 200 izb szkolnych!

6.

KURATORJUM
OKRĘGU SZKOLNEGO WILEŃSKIEGO
dnia 12 stycznia 1935
Nr. O. 501/35.

Podaję do wiadomości rozkład dyżurów instruktorów ministerjalnych na r. szk. 1934/35 oraz wykaz dni i godzin, w których czynne są Centralne Pracownie Dydaktyczne.

Naczelnik Wydziału:

(—) Dr. St. Wroński.

Tabela Nr. 1. Rozkład dyżurów instruktorów ministerjalnych.

Nazwisko i imię	D y ż u r y	
	w Ministerstwie	w pracowni dydaktycznej
Allchniewicz Józef — fizyka w szkołach średnich ogólnokształcących	w poniedz. 13—14	w poniedz. 18—19
Buczowski Franciszek — zajęcia praktyczne i rysunki w szkołach średnich ogólnokształcących	w poniedz. 13—14	poniedz. 18—19
Bielecki Bronisław — matematyka w szkołach średnich ogólnokształcących	sobota 9 ¹ / ₂ —10 ¹ / ₂	piątek 18—19
Czerwińska Helena — Seminarjum ochroniarskie	Seminarjum dla Wychowawczyń Przeszkoli Nowowiejska 21	
Dańciewiczowa Jadwiga — język polski w szkołach średnich ogólnokształcących	wtorek 13—14	wtorek 14—15
Dewitzowa Wanda — język niemiecki	wtorek 13—14	poniedz. 17 ¹ / ₂ —18 ¹ / ₂
Gabrjel Stanisław — zajęcia praktyczne i rysunki w szkołach powszechnych	sobota 14—15	
Dr. Gawecki Bolesław — fizyka i propedeutyka fil.	poniedz. 13—14	sobota 13 ¹ / ₂ —15
Gemborek Edward — przyroda w szk. średn. ogólnokształc.	piątek 13—14	sobota 13 ¹ / ₂ —14 ¹ / ₂
Harabaszewski Jan — chemja	poniedz. 14—15	poniedz. 18—19
Janiszewski Michał — geografia	piątek 11 ¹ / ₂ —12 ¹ / ₂	piątek 17 ¹ / ₂ —18 ¹ / ₂
Kulczycki Stefan — matematyka	poniedz. 13 ¹ / ₂ —14 ¹ / ₂	sobota 13—14
Mączek Antoni — przyroda	wtorek 13—14	poniedz. 18—19
Mayzner Tadeusz — śpiew w szkołach powszechnych i średnich	poniedz. 12—13 pokój 44, p. III	poniedz. 18—19
Dr. Mrozowska Halina — historia w szkołach średnich	poniedz. 12—13	sobota 13 ¹ / ₂ —14 ¹ / ₂
Nienlewska Halina — język francuski	wtorek 13—14	poniedz. 17 ¹ / ₂ —18 ¹ / ₂
Rusiecki Antoni — matematyka w szkołach powszechnych	poniedz. 14—15	
Ryll Henryk — w szkołach powszechnych specjalnych	poniedz. 14—15 II p. Nr. 46	
Rytłowa Janina — jęz. polski w szkołach powszechnych	wtorek 13—14	
Szerękowski — filozofja w szkołach średnich	czwartek 14—15	piątek 17 ¹ / ₂ —18 ¹ / ₂
Dr. Szyszkowski Władysław — j. polski w szkołach średnich	wtorek 13—14	wtorek 14—15
Vogelsang Marja — zajęcia praktyczne i rysunki w szkołach średnich	poniedz. 14—15	poniedz. 18—19
Wuttke Gustaw — geografia w szkołach średnich	wtorek 14—15	poniedz. 17—18

Tabela Nr. 2.

Wykaz dni i godzin, w których czynne są Centralne Pracownie Dydaktyczne.

PRACOWNIA	Poniedziałek	Wtorek	Środa	Czwartek	Piątek	Sobota
Języka polskiego	17 ¹ / ₂ —19	13 ¹ / ₂ —15	17 ¹ / ₂ —19	12 ¹ / ₂ —15	17 ¹ / ₂ —19	13 ¹ / ₂ —15
Języków nowożytnych (franc., ang., niem.)	„	„	„	„	„	„
Filologii klasycznej	„	„	„	„	„	„
Historji	„	„	„	„	„	„
Wychowawcza	„	„	„	„	„	„
Geografji	„	„	„	„	„	„
Biologii	„	„	„	„	„	„
Chemji	„	„	„	„	„	„
Fizyki	„	„	„	„	„	„
Matematyki	„	„	„	„	„	„
Robót ręcznych	„	„	„	„	„	„
Śpiewu i muzyki	„	„	„	„	„	„

Z dniem 15 listopada została otwarta przy Centralnych Pracowniach Dydaktycznych czytelnia czasopism i książek, która będzie czynna w poniedziałki, środy i piątki od godziny 17¹/₂—20, przyczem wydawanie książek odbywać się będzie tylko od godz. 17¹/₂—19.

7.

KOMUNIKATY.

Pierwsze Ogólnopolskie Zawody Młodzieży Szkolnej w Sportach Zimowych w Wilnie.

Pod protektoratem Pana Kuratora Okręgu Szkolnego Wileńskiego Kazimierza Szelałowskiego odbyły się w dniach 10—13 stycznia 1935 r. na terenach lodowych Parku Sportowego Młodzieży Szkolnej im. Gen. Żeligowskiego w Wilnie oraz na jeziorach i wzgórzach Trok Pierwsze Ogólnopolskie Zawody Młodzieży Szkolnej drużyn reprezentacyjnych Okręgów Szkolnych: Krakowskiego, Lubelskiego, Lwowskiego, Łuckiego, Poznańskiego, Warszawskiego i Wileńskiego — w sportach zimowych: w hokeju, w jeździe figurowej na łyżwach i w jeździe na nartach.

W zawodach hokejowych pierwsze miejsce zajęła drużyna reprezentacyjna Okręgu Szkolnego Krakowskiego w składzie: Łyczak Antoni, Szkoła Przemysłowa w Krakowie, Ritterman Bronisław, Ritterman Gustaw, gimn. IX w Krakowie, Grzywiński Witold, Szkoła Handlowa w Krakowie, Kamiński Zygmunt, Meglier Tadeusz, Szkoła Przemysł. w Krakowie, Burda Mie-

czysław, Gimn. im. St. Batorego N. Sącz, Bartel Wiesław Gimn. V Kraków — zdobywając punktów 11. Drugie miejsce zajęła drużyna reprezentacyjna Okręgu Szkolnego Lwowskiego (pkt 10), trzecie—Okręgu Szkolnego Łuckiego (pkt 7), czwarte: Okręgu Szkolnego Warszawskiego (pkt 5), piąte: Okręgu Szkolnego Wileńskiego (pkt 5), szóste: Okręgu Szkolnego Poznańskiego (pkt 3), siódme Okręgu Szkolnego Lubelskiego (pkt 0).

W punktacji o nagrodę przechodnią „Za Ogólne Zwycięstwo”:

Okrąg Krakowski	uzyskał	punktów	14
„ Lwowski	„	„	12
„ Łucki	„	„	10
„ Warszawski	„	„	8
„ Wileński	„	„	6
„ Poznański	„	„	4
„ Lubelski	„	„	2

Nagrodę ufundowaną przez nauczycieli W. F. m. Wilna dla najlepszego zespołu hokejowego uzyskała na własność drużyna Okręgu Szkolnego Krakowskiego.

W zawodach w jeździe figurowej na łyżwach, obejmujących jazdę szkolną oraz dowolną pierwsze miejsce indywidualnie zdobyła

zawodniczka Okręgu Szkolnego Warszawskiego Karczewska Krystyna, ucz. gimn. Wołowskiej w Warszawie (pkt 21,2), drugie miejsce zdobyła Mięśowiczówna Olga z Okręgu Krakowskiego, z gimn. im. Koplińskiej w Krakowie (pkt 18,1), trzecie miejsce zdobyła Szamborowska Danuta z Okręgu Lwowskiego, z gimn. im. Kr. Jadwigi we Lwowie (pkt 9,1), czwarte miejsce Pudłowska Janina z Okręgu Wileńskiego, z gimn. im. E. Piater w Grodnie (pkt 8,9), piąte miejsce Lipińska Zofja z Okręgu Łuckiego, z gimn. im. T. Kościuszki w Łucku (pkt 5,0).

W konkurencji męskiej indywidualnie zdobyli: pierwsze miejsce Nawrot Tadeusz z Okręgu Lubelskiego, ucz. gimn. w Lublinie (pkt 23,0), drugie miejsce Sobota Adam z Okręgu Lwowskiego, ucz. gimn. IX we Lwowie (pkt 21,4), trzecie miejsce Mysowski Sergjusz z Okręgu Wileńskiego ucz. gimn. im. A. Mickiewicza w Grodnie (pkt 21,1), czwarte miejsce Zawadzki Andrzej z Okręgu Warszawskiego, ucz. gimn. im. Władysława IV w Warszawie (pkt 20,6), piąte miejsce Reder Juljan z Okręgu Krakowskiego, ucz. VI gimn. państw. w Krakowie (pkt 18,5), szóste miejsce Grząski Jan z Okręgu Poznańskiego, ucz. gimn. państw. w Chojnicach (pkt 6,5), siódme miejsce Michałowski Witold z Okręgu Łuckiego, ucz. gimn. państw. im. T. Kościuszki w Łucku (pkt 5,9).

W konkurencji zespołowej pierwsze miejsce zajął Okrąg Warszawski, uzyskując pkt 41,8, drugie miejsce Okrąg Krakowski — pkt 36,6, trzecie miejsce Okrąg Lwowski — pkt 30,5, czwarte miejsce Okrąg Wileński — pkt 30,0, piąte miejsce Okrąg Lubelski — pkt 23,0, szóste miejsce Okrąg Łucki — pkt 10,9, siódme miejsce Okrąg Poznański pkt 6,5.

W konkurencji indywidualnej na trasie 10 km. w dn. 13.I 35 r.

I-sze miejsce zajął Aleksandrowicz Henryk Okr. Szk. Wileński w czasie 38,0 m. uzyskując 6 pkt.	
II-gie	„ „ Pietrow Jerzy „ „ „ „ 39 m. 21 s. „ 5 „
III-cie	„ „ Hansen Arwid „ „ „ „ 40 m. 48 s. „ 4 „
IV-te	„ „ Jamrógiewicz Andrzej „ „ Lwowski „ 41 m. 03 s. „ 3 „
V-te	„ „ Płoński Henryk „ „ Lubelski „ 43 m. 30 s. „ 2 „
VI-te	„ „ Chladek Tadeusz „ „ Lwowski „ 43 m. 48 s. „ 1 „
VII-me	„ „ Schindler Haro „ „ Krakowski „ 43 m. 55 s. „ —
VIII-me	„ „ Stopa Waclaw „ „ Lubelski „ 43 m. 56 s. „ —
IX-te	„ „ Węgrzyn Antoni „ „ Krakowski „ 44 m. 46 s. „ —
X-te	„ „ Lach Stanisław „ „ Lwowski „ 46 m. 14 s. „ —
XI-te	„ „ Gawronek Marjan „ „ Krakowski „ 47 m. 06 s. „ —
XII-te	„ „ Płochów Mikołaj „ „ Lubelski „ 48 m. 30 s. „ —

W biegu indywidualnym Okrąg Wileński zdobył punktów 15, Okrąg Lwowski punktów 4, Okrąg Lubelski punktów 2.

W ogólnej punktacji w zawodach narciar-

W punktacji o nagrodę przechodnią „Za Ogólne Zwycięstwo”:

Okrąg Warszawski uzyskał punktów 14	
„ Krakowski	„ „ 12
„ Lwowski	„ „ 10
„ Wileński	„ „ 8
„ Lubelski	„ „ 6
„ Łucki	„ „ 4
„ Poznański	„ „ 2

Nagrodę ufundowaną przez Okręgowych Instruktorów Wychowania Fizycznego Kurat. Okr. Szkoln. Wileńskiego za jazdę figurową na łyżwach uzyskała na własność drużyna Okręgu Szkolnego Warszawskiego.

W zawodach narciarskich w konkurencji drużynowej na trasie 8 km. w dn. 12.I 35 r. pierwsze miejsce zajęła drużyna reprezentacyjna Okręgu Szkolnego Wileńskiego w składzie: Aleksandrowicz Henryk, Hansen Arwid z gimn. państw. im. A. Mickiewicza w Wilnie oraz Pietrow Jerzy z gimn. państw. im. Kr. Z. Augusta w Wilnie (punktów 8).

Drugie miejsce zajęła drużyna reprezentacyjna Okręgu Szkolnego Lwowskiego w składzie: Jamrógiewicz Andrzej, Chladek Tadeusz z VIII-go gimn. państw. we Lwowie oraz Lach Stanisław z V-go gimn. państw. we Lwowie (punktów 6).

Trzecie miejsce zajęła drużyna reprezentacyjna Okręgu Szkolnego Krakowskiego w składzie: Węgrzyn Antoni IX-te gimn. państw. w Krakowie, Gawroluk Jan Szkoła Ekonomiczno-Handlowa w Krakowie oraz Schindler Haro Szkoła Przemysłowa w Krakowie (punktów 4).

Czwarte miejsce zajęła drużyna reprezentacyjna Okręgu Szkolnego Lubelskiego w składzie: Stopa Władysław, Płoński Henryk i Płochow Mikołaj z gimn. państw. im. Bart. Głowackiego w Tomaszowie Lubelskim (punktów 2).

W biegu indywidualnym Okrąg Wileński zajął pierwsze miejsce, zdobywając 23 punkty, przed Okręgiem Lwowskim punktów 10, Okręgiem Krakowskim punktów 4 i Okręgiem Lubelskim punktów 4. (Okrę-

gowi Krakowskiemu przyznano trzecie miejsce na podstawie biegu drużynowego, w którym zajął lepsze miejsce od Okręgu Lubelskiego.

W punktacji o nagrodę przechodnią „Za Ogólne Zwycięstwo”:

Okrąg Wileński	uzyskał punktów	14
„ Lwowski	„	12
„ Krakowski	„	10
„ Lubelski	„	8

Nagrodę ufundowaną przez prof. Dr. T. Czeżowskiemu dla najlepszego zespołu narciarskiego uzyskała na własność drużyna Okręgu Szkolnego Wileńskiego.

W ogólnej punktacji zawodów w sportach zimowych pierwsze miejsce zajęła drużyna reprezentacyjna Okręgu Szkolnego Krakowskiego, zajmując pierwsze miejsce w hokeju pkt. 14, drugie miejsce w jeździe figurowej na łyżwach pkt. 12 i trzecie miejsce w jeździe nartach pkt. 10, razem punktów 36, zdobywając jednocześnie nagrodę przechodnią „Za Ogólne Zwycięstwo” na rok szkolny 1934/35.

Drugie miejsce zajęła drużyna reprezentacyjna Okręgu Szkolnego Lwowskiego, zajmując drugie miejsce w hokeju punktów 12, drugie miejsce w jeździe na nartach pkt. 12, trzecie miejsce w jeździe figurowej na łyżwach pkt. 10, razem punktów 34.

Trzecie miejsce zajęła drużyna reprezentacyjna Okręgu Szkolnego Wileńskiego, zajmując pierwsze miejsce w jeździe na nartach pkt. 14, czwarte miejsce w jeździe figurowej na łyżwach pkt. 8, piąte miejsce w hokeju pkt. 6, razem punktów 28.

Czwarte miejsce zajęła drużyna reprezentacyjna Okręgu Szkolnego Warszawskiego, zajmując pierwsze miejsce w jeździe figurowej na łyżwach pkt. 14, czwarte miejsce w hokeju pkt. 8, razem punktów 22 (w jeździe na nartach drużyna nie współzawodniczyła).

Piąte miejsce zajęła drużyna reprezentacyjna Okręgu Szkolnego Lubelskiego, zajmując czwarte miejsce w jeździe na nartach pkt. 8, piąte miejsce w jeździe figurowej na łyżwach pkt. 6, siódme miejsce w hokeju pkt. 2, razem punktów 16.

Szóste miejsce zajęła drużyna reprezentacyjna Okręgu Szkolnego Łuckiego, zajmując trzecie miejsce w hokeju pkt. 10, szóste miejsce w jeździe figurowej na łyżwach pkt. 4, razem punktów 14 (w jeździe na nartach drużyna nie współzawodniczyła).

Siódme miejsce zajęła drużyna reprezentacyjna Okręgu Szkolnego Poznańskiego, zajmując szóste miejsce w hokeju pkt 4; siódme

miejsce w jeździe figurowej na łyżwach pkt. 2, razem punktów 6 (w jeździe na nartach drużyna nie współzawodniczyła).

Nagrodę przechodnią „Za Ogólne Zwycięstwo”, ufundowaną przez Pana Kuratora Okręgu Szkolnego Wileńskiego Kazimierza Szelałgowskiego dla najlepszej drużyny reprezentacyjnej Okręgu Szkolnego uzyskała na rok szk. 1934/35 drużyna Okręgu Szkolnego Krakowskiego.

U w a g a! Dnia 14. I 35 r. Kuratorjum O. S. Poznańskiego powiadomiło telegraficznie Kuratorjum Wileńskie, że drużyna O. S. Poznańskiego, biorąca udział w/w zawodach, reprezentowała wyłącznie państwowe gimnazjum z Chojnic, a nie Okrąg Szkolny Poznański.

Kurs higieny szkolnej.

Kurs higieny szkolnej dla nauczycielstwa szkół powszechnych odbył się w Wilnie w lokalu Państwowego Gimnazjum im. A. Mickiewicza w dn. 10—12 stycznia r. 1935.

Liczba uczestników kursu wynosiła 110 osób. Kurs został przeprowadzony jak następuje:

- A. Dzień pierwszy 10. I. 35 r. poświęcony był higienie otoczenia.
 - a. Wykład wstępny. Zadania higieny szkolnej, rola w niej nauczyciela, udział rodziny i społeczeństwa. Poseł dr. med. Brokowski, Lek. Naczelný szkół powszechnych m. Wilna 1 godzina.
 - b. Higiena budynku i urządzeń szkolnych Dr. med. Borowski, wizytator szkół 2 godz.
 - c. Zwalczanie chorób zakaźnych w szkole i poza szkołą. Dr. med. Pawłowicz 2 godz.
- B. Drugi dzień. 11. I. 35 r. poświęcony został higienie ucznia.
 - a. Co każdy nauczyciel o stanie zdrowia i rozwoju fizycznym swoich uczniów wiedzieć powinien? Doc. dr. med. Bagiński 1 godz.
 - b. Dziecko gruźlicze. Doc. dr. med. Bagiński 1 godz.
 - c. Higiena pracy umysłowej ucznia. Prof. dr. med. Władyczko 1 godz.
 - d. Dziecko nerwowe. Prof. dr. med. Władyczko 1 godz.
 - e. Pierwsza pomoc w nagłych wypadkach. Dr. med. Pawłowicz (lekarz szkolny) 1 godz.
- C. Dzień trzeci 12. I. 35 r. poświęcono wychowaniu higienicznemu w szkole.
 - a. Wychowanie higieniczne i propaganda zasad higieny w szkole. Zdrowie nauczyciela, Poseł dr. med. Brokowski 2 godz.

b. Higiena wzroku. Dr. med. Malinowski,
..... 1 godz.

c. Seminarjum dyskusyjne. 3 godz. m. 30.

d. Zamknięcie kursu nastąpiło o godz.
15 m. 30.

Wykłady były prowadzone od godz. 9 do 14
Zainteresowanie ze strony słuchaczy było
duże.

Kierownikiem kursu był wizytator Dr. Borowski.

Z życia ognisk metodycznych.

Ognisko metodyczne języków nowożytnych.
15.XI.1934 r. odbyła się pierwsza konferencja
rejonowa dla nauczycieli języka francuskiego.

Na program konferencji złożyły się lekcje
pokazowe w klasie I — p. A. Ehrmana w Państw.
gimn. im. Kr. Z. Augusta w Wilnie i p. T. Gusz-
czyńskiej w Państw. gimn. w Nowej-Wilejce.

Po lekcjach odbyła się dyskusja.

W godzinach popołudniowych p. A. Ehrman
po krótkim zagajeniu wygłosił referat: „Nau-
czanie języka francuskiego w kl. I”. Po oży-
wionej dyskusji zebrani powzięli uchwałę, że
każdy ma gromadzić swe spostrzeżenia, doty-
czące podręcznika i wyników pracy w kl. I,
i przesłać je przed zakończeniem roku szkol-
nego do kierownika ogniska p. A. Ehrmana.

29.XI.1934 r. odbyła się pierwsza konfe-
rencja rejonowa nauczycieli języka niemieckiego
z następującym programem:

1) Lekcja w klasie I Gimn. im. Kr. Z. Augu-
sta p. H. Dzikowskiej.

2) Lekcja w klasie I Gimn. Pedagogów
p. Teppera.

3) Lekcja w klasie I Gimn. im. J. Słowac-
kiego p. Waldmana.

Po tych ciekawych i urozmaiconych lekcjach,
które pokazały różne możliwości wykonania
nowego programu i pracy na tle nowych pod-
ręczników, odbyła się ożywiona dyskusja.

Popołudniową część konferencji zajęły re-
feraty p. Ehrmana: „Nauczanie języka niemiec-
kiego w kl. I” i p. Waldmana, które znowu
wywołały ciekawą dyskusję.

Frekwencja była bardzo liczna: zebrało się
38 uczestników. Z ramienia Ministerstwa przy-
była p. instr. W. Dewitzowa, z Kuratorjum p.
wizytatorka A. Zubelewicz.

Ognisko metodyki matematyki. 8.XI.1934
odbyła się konferencja rejonowa nauczycieli
matematyki.

Na program złożyły się lekcje w klasach
2a i 2b Państw. gimn. im. A. Mickiewicza:
p. W. Wendorfa z algebry i p. J. Bałtrukiewicz
z geometrii.

Po lekcjach odbyła się dyskusja.

Popołudniu wygłosili referaty p. T. Czer-
nik: „Pojęcia wstępne w podręcznikach geo-
metrii na klasę II” i p. A. Fessel: „Wprowa-
dzenie liczb względnych i działania na liczb-
ach względnych w podręcznikach algebry na
klasę II”.

Frekwencja była znaczna—47 osób. Z Mi-
nisterstwa przybył p. instr. Bielecki, z Kurator-
jum p. wizytator Izdebski.

23.XI.1934 r. odbyło się zebranie grupowe,
na którym dr. W. Ehrenfeucht wygłosił referat:
„Dedukcyjne wprowadzenie liczb względnych”.
Zgromadziło się 16 osób.

29.XI. 1934 r. Lekcja pokazowa p. Kowala
w kl. 5c Państw. gimn. im. Kr. Z. Augusta:
„Dyskusja układu 2 równań linjowych”. Obec-
nych 16 osób.

6.XII.1934 r. odbyła się konferencja grupy
metodycznej w Grodnie. Lekcje pokazowe prze-
prowadzili p. Kamiński w kl. II: „Wprowadze-
nie pojęcia równania” i p. Sulewski w kl. I:
„Dzielenie liczb przybliżonych”.

Po lekcjach odbyła się dyskusja.

Popołudniu p. K. Matulewicz wygłosił re-
ferat: „Aksjomaty, na których można oprzeć
algebrę liczb wymiernych” następnie kierownik
grupy p. M. Pęczalski złożył sprawozdanie
z przebiegu konferencji rejonowej w Wilnie.
Obecnych było 16 osób, w tem przybyli z Augu-
stowa i z Sejn.

Dnia 12.XI odbyła się konferencja rejonowa
nauczycieli(ek) przyrodoznawstwa w ognisku
metodycznym przy państw. gimn. im. Kr. Żyg-
munta Augusta w Wilnie. Na konferencję przy-
było 37 osób oraz instruktor ministerjalny p.
E. Gemborek i wizytatorka p. Zubelewicz.
P. S. Einleger. nauczyciel gimn. C. Epsztej-
na i J. Szpajzera w Wilnie przeprowadził lekcję
przykładową w kl. II p. t. „Życie i budowa pap-
roci”. Na konferencji przeprowadzono z ucze-
stnikami następujące ćwiczenia p. t. „Porosty”
(kierownik Ogniska) oraz „Wykazanie rodni
i plemni u mchów” (Dr. Br. Szakien). P. Ku-
charska omówiła hodowlę roślin cebulkowych
i zademonstrowała sposoby sadzenia cebulek.
P. Dr. W. Rewieńska zwróciła się do ze-
branych z gorącym apelem nawiązania kon-
taktu z Państwową Radą Ochrony Przyrody.
Wilno, Zakretowa 23 (Zakład Geograficzny).
P. J. Świdorski przedstawił projekt organi-
zacji ośrodka hodowli i ćwiczeń dla I i II kl.
gimn. przy Pracowni Przyrodniczej w Wilnie.
Ośrodek taki miałby na celu również zaopatry-

wanie szkół w żywy materiał do ćwiczeń i hodowli, które muszą być prowadzone w każdej szkole.

Po referatach i lekcji odbyła się gruntowna dyskusja.

(—) *Karol Bohdanowicz.*

Wycieczka nauczycielska.

Kuratorjum Okręgu Szkolnego Wileńskiego w okresie minionych ferij zimowych zorganizowało wycieczkę dla nauczycielstwa, pracującego w szkołach z litewskim językiem nauczania. Celem wycieczki było danie możliwości poznania: *Wilna, Warszawy, Krakowa, Wieliczki i Zakopanego*. W wycieczce wzięło udział 29 osób. Kierownikiem wycieczki był p. Bolesław Łucznik, okręgowy instruktor Kuratorjum O. S. Wileńskiego.

W związku z wycieczką uczestnicy wycieczki przesłali Panu Kuratorowi O. S. Wil. list następującej treści:

Czcigodny i Kochany Panie Kuratorze!

Zwiedzając najpiękniejsze zabytki naszej kultury polskiej, naszej pracy nad odrodzeniem ducha i ugruntowaniem niepodległości—wzbogacamy swe serca i dusze najcenniejszymi wartościami nieśmiertelnej tradycji naszego narodu.

Z prześlicznych okolic Najjaśniejszej Rzeczypospolitej, Zakopanego przesyłamy Panu Kuratorowi serdeczne pozdrowienia i podziękowanie za udostępnienie nam poznanie piękna i bogactw kraju naszego.

Zarazem zapewniamy, że jako szermierze światła, kultury i polskości na rubieżach Wileńszczyzny, pod przewodnictwem Wielkiego Wodza Narodu, Syna tej ziemi, będziemy w mrówczej pracy budować swą Ojczyznę, by była nam wielka i potężna jak ongiś za Jagiellonów — otoczona blaskiem potęgi i chwały.

Z najgłębszym poważaniem
WYCIECZKA NAUCZYCIELSTWA
z WILEŃSZCZYZNY

Zakopane, dn. 10.I.1935 r.

<i>Ryszard Borejko,</i>	<i>Józef Hryhorowicz</i>
<i>Jan Kuszelewicz,</i>	<i>Julja Kuszelewiczowa,</i>
<i>Antoni Sieheń,</i>	<i>Józef Dubicki,</i>
<i>Aleksander Wierzbicki,</i>	<i>Edward Maciulis,</i>
<i>Józef Szewczuwaniec,</i>	<i>Stefan Siniak,</i>
<i>Władysław Margas,</i>	<i>Jan Marcinkiewicz,</i>
<i>Edward Garło,</i>	<i>Aleksander Kiewlicz,</i>
<i>Stanisław Ziembzonek,</i>	<i>Piotr Kławcan,</i>
<i>Stanisław Horodniczy,</i>	<i>Romuald Markiewicz,</i>
<i>Włodzimierz Paszkowski,</i>	<i>Antoni Trzemecki,</i>
<i>Jadwiga Karpowiczówna,</i>	

<i>Marja Jurewiczówna,</i>	<i>Jan Jurewicz,</i>
<i>Stanisław Petelczyc,</i>	<i>Marja Prawdzikowa,</i>
<i>Anna Krzyszkowska,</i>	<i>Ignacy Jurewicz,</i>
<i>Bronisław Sudujkis.</i>	

8.

SPIS KSIĄŻEK

nabytych
przez Centralną Bibliotekę Pedagogiczną
przy K. O. S. W. w Wilnie
w grudniu 1934 r.

- Albert, J.** Z geografji osiedli wiejskich. Lwów 1934.
- Barbaszowa, M.** Cornella—matka Gracchów. „ „ „ „
- Benni, A.** Pieniądz stadjum ekonomiczne. W-wa 1927
- Białobrzesci, C.** Idee przewodnie nowej fizyki. Poznań 1934.
- Björkstejn, E.** Gimnastyka kobiet. Cz. II. Kraków 1934. Bluszcz — społeczno — liter. ilustr. tygodnik kobiecy za r. 1931. W-wa 1931.
- Bragg, W.** Stare rzemiosła a nowa nauka. W-wa 1935
- Badecki, Z.** Stosunki polsko-litewskie po Wojnie Światowej. W-wa 1928.
- Bujwidówna, A.** Oddźwięki wiosny ludów na półn. wschodzie Rzeczp. Wilno 1934.
- Burzyński, Z.** „Kościuszko“ nad Ameryką. W-wa 1934.
- Bystron, J.** Dzieje obyczajów w dawnej Polsce. Tom II. W-wa 1934.
- Centkiewicz, C.** Wyspa mgieł i wichrów. W-wa 1934.
- Czukowski, K.** Ot dwóch do piąti Leningrad 1933
- Demby, S.** Biblioteka Narodowa w Warszawie. W-wa 1930.
- Dobrowolski, S.** System klasowy i system pracowniany. W-wa 1934.
- Dyakowski, B.** Przyroda żywa w kl. V szk. powsz. W-wa 1934.
- Estreicher, K.** Bibliografja polska. Cz. III. T. XIX (XXX).—Sa.—Sz. Kraków 1934.
- Falski, M.** Wskazówki metodyczne do elementarza dla kl. I Lwów 1934.
- Feldman, J.** Antagonizm polsko-niemiecki w dziejach. Toruń 1934.
- Goldberger, S.** Prawo rzymskie. Lwów 1934.
- Goldenweiser, A.** Zmierzch Jasnej Polany. W-wa 1934.
- Gottlieb, A.** Polen — Wanderungen eines Europäers. Wien 1935.
- Grabowski, J.** Piłka nożna. W-wa 1935.
- Greb, K.** Pomoce naukowe, ich istota i stosowanie. W-wa 1934.
- Hoesick, F.** Juljan Klaczko—życie i praca. W-wa 1934. Kalendarz „Iskier“ na rok 1935. Rok XI. W-wa 1935.
- Kantorowicz, J.** Czy ostatnia faza sowieckiej polityki szkolnej. W-wa 1935.
- Katalog wystawy teatralnej i muzycznej B-ki Narodowej. W-wa 1934.
- Kawecka, A.** Biblioteka narodowa w Warszawie. W-wa 1934.
- Korabiewicz, W.** Kajakiem do minaretów. W-wa 1935.
- Korsak, W.** Łoś w Polsce. W-wa 1934.
- Kowalewska, Z.** Dzieje Powstania Lidzkiego. Wilno 1934.
- Kryński, J.** Urządzenie pracowni towaroznawczej. W-wa 1933.

- Kryński, J.** Organizowanie ćwiczeń praktycznych. W-wa 1934.
- Krzywiec, R.** O nauce rysunku w szkole ogólnokształcącej. W-wa 1932.
- Lekcje śpiewu dla kl. I i II szkoły powszechnej, uroczystości szkolne. W-wa 1934.
- Lewicki, T.** O widowiskach rzymskich. Lwów 1934.
- Litwin, A.** Samodzielność ucznia w wychowaniu. W-wa 1934.
- Locy, W.** Badacze życia. W-wa 1934.
- Malicki, A.** Deniwelacje globu ziemskiego. Lwów 1934.
- Marchlewski, Z.** W sprawie nowej ustawy szkół akadem. Kraków 1933.
- Mazur, A.** Ćwiczenia z zakresu geometrii w now. progr. W-wa 1934.
- Mękarska, J.** Rozwój miast na kuli ziemskiej 1875—1925. Lwów 1934.
- Michałowski, M.** Piosenki dla I kl. szkół powsz. Lwów 1934.
- Mickiewicz, A.** Dzieła wszystkie. Tom IV. Pan Tadeusz. W-wa 1934.
- Natanson, W.** Widnokrąg nauki. W-wa 1934.
- Nowak, S.** Z moich wspomnień Cz. II. 1902—1914. Częstochowa 1933.
- Offenberg, J.** Stan umysłów wśród młodz. Un. W-wa 1885—90. W-wa 1929.
- Pamiętnik Państw. Instytutu Naucz. 1930—31 W-wa 1934.
- Papée, S.** Jak wyzyskać kulturę miejscowego środowiska. Poznań 1934.
- Papini, G.** Skończony człowiek. W-wa 1934.
- Pawłow, I. i i.** Mózg i jego mechanizm. W-wa 1935.
- Piotrowska, W.** Myśli o samowychowaniu. W-wa 1934.
- Piowarczyk, M.** Zajęcia praktyczne z zakresu rękodzieła. W-wa 1934.
- Policht, H.** Nauka rysunku. Cz. II. Kraków 1934.
- Pomarański, S.** Warangardzie — ze wspomn. piśmudczyka. W-wa 1934.
- Pohoska K. i Wysznačka, M.** Śladami ojców, cz. I. i II. W-wa 1934.
- Porazińska, J.** Hej, z drogi! — o prawidłach chodzenia po ulicy. W-wa 1932.
- Porazińska, J.** Kto śpiewa, troski rozwiewa — przysłowia... W-wa 1934.
- Posner, S.** La Pologne d'hier et de demain. Paris 1916. Praca świetlicowa — instrukcja dla świetlic. W-wa 1934. Pracownik oświatowy — biuletyn XIV konferencji oświatowej. W-wa 1930.
- Program kursów wieczorowych dla dorosłych. Poznań 1933.
- Rocznik pedagogiczny... m. Poznania. Rok I. 1933—34. Poznań 1934.
- Ruxer, M. S.** Źródła sztuki greckiej i rzymskiej. Poznań 1934.
- Ruxer, M. S.** Z ateńskich wspomnień... A. Gelliusa. Poznań 1934.
- Rybicki, M.** Środowisko.. w nauczaniu przyrody i geografii. Lublin 1934.
- Sac, N.** Nasz puł — moskiewski teatr dla dzieci.. Moskwa 1932.
- Sapieha, Z.** Wulkany żyją — wspomnienia z podróży. Kraków 1934.
- Schwarc, J.** Podręczny atlas fiz. i psych. rozwoju młodzieży. Poznań 1934.
- Siwecki, J.** Istota egoizmu i jego przejawy. Lublin 1934.
- Sikorski, W.** Wychowanie fizyczne w szkole powszechnej. Poznań 1934.
- Situation de la femme mariée dans l'enseignement. Genève 1933.
- Skwarczyńska, S.** Rozwój wątków i obrazów... u Mickiewicza. Lwów 1934.
- Sprawozdanie II Kongresu kultury fizycznej kobiet. 34 W-wa 1934.
- Statystyka druków 1931 i 32. W-wa 1932-3.
- „ szkolnictwa. 1932—33. W-wa 1934.
- Sykulski, J.** Przyczyny i rodzaje błędów i pomyłek językowych W-wa 1934.
- Szafer, W.** Parki narodowe w Polsce. Kraków 1929. Szkoła junaka — podręcznik instruktora przysp. wojsk. W-wa 1933.
- Szuman, S. i Skowron, S.** Organizm a życie psychiczne. W-wa 1934.
- Travail et congés scolaires. Genève 1933
- Uczelnik pedagogii dla podtechnikumow, Cz. I. i II. Moskwa 1932.
- Verne, J.** Wyprawa w głąb Arfyki. Lwów 1929.
- Wernerowa, J.** Poznawajmy przyrodę — kl. VI. W-wa 1934.
- Wachowski, M.** Wychowanie narodowo-socjalistyczne. Poznań 1934.
- Wiersze, dawne, ruskie. Tłum. T. Łopalewskiego. Wilno 1933.
- Więckowska, K.** Rękopisy Batignoiskie Biblioteki Narodowej W-wa 1932.
- Wiśniewski, P.** O polakach zagranicą. W-wa 1934.
- Wszedobylski, dr.** Najciekawsza podróż. W-wa 1935. Zajęcia praktyczne kl. I. i II. szkoły powszechnej. W-wa 1934.
- Zgorzelski, C.** Powstanie Styczniowe w Nowogródku. Wilno 1934.
- Zieliński, T.** Nauka czysta i stosowana w świecie starożytnym. W-wa 1934.
- Żeleński, T. (Boy.)** Oślad literacki. W-wa 1934.
- „ 1934. „ Obrachunki Fredrowskie. W-wa 1934.
- Życzyński, K.** „Ialka” Prusa — studjum. Lublin 1934.

9.

Część nieurzędowa.

Nowy ustrój szkolnictwa.

Bibliografia.

1934 r.

(Ciąg dalszy).

USTRÓJ SZKOLNICTWA.

- St. Dańcewicz — Szkoły „niżej zorganizowane” a szkoły I i II stopnia — Oświata i Wychowanie Nr. 6-7, sierpień - październik 1934 r. Str. 294-301.
- S. I. Hessen — O pojęciu i celu wychowania moralnego — Ruch Pedagogiczny Nr. 3, listopad 1934 r. Str. 85-97.
- Minister Wacław Jędrzejewicz — Sprawozdanie o ogólnym stanie oświaty i wychowania w ostatnim roku oraz o zamierzeniach na

przyszłość. Wygłoszone na posiedzeniu Państwowej Rady Oświecenia Publicznego dnia 29 listopada 1934 r. — Oświata i Wychowanie Nr. 8-10, listopad-grudzień 1934 r. Str. 421-453.

J. L. — Zarysy nowego liceum — Gimnazjum Nr. 4, grudzień 1934 r. Str. 131-136.

Dr. Wł. Olszewski — O przyszłym liceum słów kilka (artykuł dyskusyjny) — Muzeum Nr. 5, grudzień 1934 r. Str. 209-221.

Z. Piotrowski — Zagadnienie rozmieszczenia szkół ogólnokształcących i zawodowych. Referat wygłoszony na posiedzeniu P. Rady Oświecenia Publicznego w dniu 29 listopada 1934 r. — Oświata i Wychowanie Nr. 8-10, listopad-grudzień 1934 r. Str. 466-477.

H. Rzędowski — Nowy ustrój szkolnictwa. Bibliografia 1933 r. — Poznań, Nakładem Wyd. Dz. Urz. K.O.S. Poznańskiego 1934 r. Str. 22.

St. Świdwiński — O prace przygotowawcze dla liceów — Gimnazjum Nr. 4, grudzień 1934 r. Str. 136-138.

— — — Posiedzenie Państwowej Rady Oświecenia Publicznego — Oświata i Wychowanie Nr. 8-10, listopad-grudzień 1934 r. Str. 520-529.

ORGANIZACJA SZKOLNICTWA POWSZECHNEGO I ŚREDNIEGO OGÓLNOKSZTAŁCĄCEGO.

Programy.

Organizacja nauczania i pracy wychowawczej.

T. Antoniewicz — Samorząd uczniowski a ruch współdzielczy w szkole powszechnej — Głos Warszawski Nr. 3, listopad 1934 r. Str. 83-88.

J. Balicki — Prace Ministerstwa nad programami szkół ogólnokształcących w związku z realizacją ustawy o ustroju szkolnictwa. Referat wygłoszony na posiedzeniu P. Rady Oświecenia Publicznego dnia 29 listopada 1934 r. — Oświata i Wychowanie Nr. 8-10, listopad-grudzień 1934 r. Str. 454-465.

Z. Batorowicz i A. Wrotniak — Świetlica a zamiłowanie do czytelnictwa — Przyjaciel Szkoły Nr. 19, grudzień 1934 r. Str. 903-906.

Br. Bobrowska — Radość jako czynnik wychowawczy — Życie Dziecka Nr. 12, grudzień 1934 r. Str. 331-336.

R. J. Buczowski — Testy i ich rola w szkolnictwie powszechnym — Miesięcznik Pedagogiczny Nr. 12, grudzień 1934 r. Str. 292-301 i Życie Szkolne Nr. 11-12, listopad-grudzień 1934 r. Str. 449-458.

Dr. K. Dąbrowski — Z zagadnień metod podniesienia kultury moralnej społeczeństwa — Ruch Pedagogiczny Nr. 3 listopad 1934 r. Str. 111-116.

Al. Dryjski — Zagadnienie seksualizmu dziecka i młodzieży szkolnej. Biologia. Psychologia. Pedagogika — Biblioteka Dział Pedagogicznych Nr. 38, 39 i 40 — Warszawa, Nasza Księgarnia 1934 r. Str. 456.

Br. Frąckiewicz — Warunki domowe dzieci tatarskich w Nowogródku — Sprawy Nauczycielskie Nr. 4, grudzień 1934 r. Str. 133-137.

M. Friedländer — Koinstrukcja jako czynnik koedukacji — Miesięcznik Pedagogiczny Nr. 11, listopad 1934 r. Str. 270-276 i Nr. 12, grudzień 1934 r. Str. 301-307.

St. J. Gąsiorowski — Zagadnienie nauczania historii sztuki w szkołach średnich — Wiadomości Historyczno-Dydaktyczne Nr. 3-4 r. 1934. Str. 125-137.

K. Greb — Ocena ucznia w świetle nowej pedagogiki — Praca Szkolna Nr. 4, grudzień 1934 r. Str. 100-107.

K. Greb — O materiał pomocniczy do pracy w klasach łączonych — Praca w Klasach Łączonych Nr. 4, grudzień 1934 r. Str. 93-95.

A. Grochowska — O lepsze wychowanie — Życie Szkolne Nr. 11-12, listopad-grudzień 1934 r. Str. 485-488.

H. Grotowska — Kwalifikacja książek szkolnych i środków naukowych w świetle nowych rozporządzeń — Oświata i Wychowanie Nr. 8-10, listopad-grudzień 1934 r. Str. 502-510.

Z. Gryń — Uroczystości państwowe w szkole — Przyjaciel Szkoły Nr. 19, grudzień 1934 r. Str. 945-946.

M. Grzywak-Kaczyńska — Okres przedszkolny w życiu dziecka — Przedszkole Nr. 4, grudzień 1934 r. Str. 78-83.

Dr. W. Hahn — W sprawie korelacji — Muzeum Nr. 5, grudzień 1934 r. Str. 221-223.

Wł. Horszowska — Kształcenie gospodarcze w gimnazjum ogólnokształcącym — Oświata i Wychowanie Nr. 6-7, sierpień-październik 1934 r. Str. 282-293.

J. Jaźwierski — Kształcenie poglądu na świat — Ognisko Nauczycielskie Nr. 10, grudzień, 1934 r. Str. 325-330.

M. Kamińska — Krótkie sprawozdanie z pracy i spostrzeżeń nad klasą pierwszą — Nasza Praca Nr. 10, październik 1934 r. Str. 27-29.

A. Klar. — Konferencje międzyszkolne i ich cel — Echo Nauczycielskie Nr. 10, grudzień 1934 r. Str. 421-422.

B. Kochański — Organizacja pracy wychowawczej w szkole powszechnej — Dz. Urz. K.O.S. Brzeskiego Nr. 9, listopad 1934 r. Str. 559-582.

Fr. Król — Uczenie się pod kierunkiem, a nauczanie w klasach łączonych — Praca w Klasach Łączonych Nr. 3, listopad 1934 r. Str. 64-71 i Nr. 4, grudzień 1934 r. Str. 86-91.

- Dr. Fr. Kulański — Plan pracy wychowawczej i naukowej dla klasy IV—Przyjaciel Szkoły Nr. 18, listopad 1934 r. Str. 821-834.
- Dr. Fr. Kulański — Plan pracy wychowawczej i naukowej dla klasy VI—Przyjaciel Szkoły Nr. 19, grudzień 1934 r. Str. 885-902.
- Dr. Fr. Kulański — Plan pracy wychowawczej i naukowej dla klasy VII—Przyjaciel Szkoły Nr. 20, grudzień 1934 r. Str. 949-961.
- S. Kursa, T. Pisarski, D. Grellerówna — Wychowanie w środowisku małomiasteczkowym—Wyd. Naukowego Towarzystwa Pedagogicznego — Warszawa · Lwów, Książnica Atlas 1934 r. Str. 206.
- L. Langholz — Ocena ucznia w świetle nowego statutu — Praca Szkolna Nr. 4, grudzień 1934 r. Str. 107-110.
- B. Legierska — Dziecko wiejskie — Szkoła Nr. 10 r. 1934. Str. 195-198.
- Sz. Lutwak — Klasyfikacja i promocja — Dz. Urz.K.O.S. Brzeskiego Nr. 10, grudzień 1934 r. Str. 658-666.
- Al. Litwin — Organizacja pracy w szkołach niższych stopni ustrojowych w okresie przejściowym (ciąg dalszy)—Praca w Klasach Łączonych Nr. 3, listopad 1934 r. Str. 49-53 i Nr. 4, grudzień 1934 r. Str. 73-79.
- Al. Litwin — Samodzielność ucznia w wychowaniu i nauczaniu na podstawie nowych programów—Biblioteka Nauczyciela Szkoły Powszechnej Nr. 32 — Warszawa, Gebethner i Wolff 1934 r. Str. 85.
- T. Łaciak — Dziecko robotnicze na tle środowiska przemysłowo-wielkomiejskiego — Chowanna Nr. 9, listopad 1934 r. Str. 411-419 i Nr. 10, grudzień 1934 r. Str. 448-457.
- J. Menzel — Czytelnictwo czasopism a młodzież szkolna — Przyjaciel Szkoły Nr. 18, listopad 1934 r. Str. 851-856.
- J. Menzel — Organizacja czytelnictwa młodzieży w świetle nowych programów — Przyjaciel Szkoły Nr. 18, listopad 1934 r. Str. 848-851.
- J. Michałowska — Postawa nauczyciela wobec nowych programów — Ogniwo Nr. 5, listopad 1934 r. Str. 68-73.
- J. Mierzejewski — Plan wychowawczy (ciąg dalszy) — Życie Szkolne Nr. 11-12, listopad-grudzień, 1934 r. Str. 465-471.
- M. Mitula — Badania nad sferą moralną młodzieży wileńskich szkół powszechnych (ciąg dalszy) — Sprawy Nauczycielskie Nr. 4, grudzień 1934 r. Str. 122-128.
- M. Mitula—Pielęgnowanie gry scenicznej w szkole — Życie Szkolne Nr. 11-12, listopad-grudzień 1934 r. Str. 459-465.
- R. Narloch — Nauczanie łączne w szkole jednoklasowej (ciąg dalszy)—Praca w Klasach Łączonych Nr. 3, listopad 1934 r. Str. 62-64 i Nr. 4, grudzień 1934 r. Str. 91-93.
- R. Narloch — Samorządne zespoły dziecięce (ciąg dalszy) — Ruch Pedagogiczny Nr. 3, listopad 1934 r. Str. 97-111 i Nr. 4, grudzień 1934 r. Str. 134-147.
- A. Nikiel—Samorząd uczniowski—Sprawozdanie Dyrekcji Państwowego Gimnazjum w Bielsku za rok szkolny 1933/34—Bielsko, Nakładem Dyrekcji Państwowego Gimnazjum 1934 r. i oddzielna odbitka str. 16.
- Fr. Obrzut — Spółdzielnie uczniowskie—Ogniwo Nr. 15-16, grudzień 1934 r. Str. 12-16.
- J. Ostrowski Naumoff — Sztuka taneczna a teatr w szkole—Teatr w Szkole Nr. 4, grudzień 1934 r. Str. 76-78.
- B. Owczynnik — Wytyczne pracy w stałych zespołach nauczycieli szkół I stopnia — Praca w Klasach Łączonych Nr. 4, grudzień 1934 r. Str. 79-83.
- Dr. J. Pieter — Nowe sposoby egzaminowania. Test wiadomości, jego założenia, konstrukcja i stosowanie — Naukowe Towarzystwo Pedagogiczne. Biblioteczka Nauk Pedagogicznych — Warszawa-Lwów, Skład Główny w Księgarniach Książnicy Atlas 1934 r. Str. 162.
- Wł. Przanowski — Frontem do techniki — Praca Ręczna w Szkole Nr. 3-4 r. 1934. Str. 137-146.
- St. Pusiarski — Jak rozplanowałem zagadnienie wychowania obywatelskiego w kl. VI szkoły powszechnej — Przegląd Nauczycielski Nr. 3, listopad 1934 r. Str. 98-100.
- Wł. Raclawski—Rewja szkolna—Teatr w Szkole Nr. 4, grudzień 1934 r. Str. 78-82.
- J. W. Radwański — Kilka uwag o roli i zadaniach kierownika szkoły powszechnej — Dz.Urz.K.O.S. Brzeskiego Nr. 10, grudzień 1934 r. Str. 654-657.
- W. Rodziewicz — Uroczystości państwowe w szkole — Przyjaciel Szkoły Nr. 19, grudzień 1934 r. Str. 946-948.
- H. Rowid — Środowisko i jego funkcja wychowawcza w związku z programem nauki w szkole powszechnej (dokończenie) — Chowanna Nr. 9, listopad 1934 r. Str. 395-410.
- Dr. Cz. Skopowski—Spółdzielnie uczniowskie—Przyjaciel Szkoły Nr. 19, grudzień 1934 r. Str. 911-916.
- K. Staszewski — Regionalizm w programach szkoły powszechnej—Praca Szkolna Nr. 3, listopad 1934 r. Str. 65—69 i Nr. 4, grudzień 1934 r. Str. 97—99.
- F. Stojda — Plan pracy dydaktycznej kierownika szkoły powszechnej II i III stopnia Nasza Praca Nr. 8, październik 1934 r. Str. 3—15.
- N. Szapiel — Zagadnienie wychowania państwowo-obywatelskiego na terenach litewskich—Sprawy Nauczycielskie Nr. 4, grudzień 1934 r. Str. 129—133.
- J. Szelejewski — O przygotowaniu przygotowania (o t. zw. okresie przygotowawczym w I klasie szkoły powszechnej) — Przyjaciel Szkoły Nr. 18, listopad 1934 r. Str. 876—878.

- S.—Ze spostrzeżeń nad realizacją nowego programu w I klasie szkoły powszechnej. — Oświata i Wychowanie Nr. 6-7, sierpień — październik 1934 r. Str. 320-331.
- St. Świd. — O ideały dzieci i młodzieży—Gimnazjum Nr. 3, listopad 1934 r. Str. 81-83.
- H. Tyrankiewiczowa — Teatralizacja jako jeden ze środków dydaktycznych (ciąg dalszy) — Teatr w Szkole Nr. 3, listopad 1934 r. Str. 52-54 i Nr. 4, grudzień 1934 r. Str. 73-76.
- Dr. J. Wagner — Plan wychowawczy i dydaktyczny pracy kierowniczk publicznej szkoły powszechnej im. św. Jadwigi w Krakowie na rok szkolny 1934/1935—Dz. U. K. O. S. w Krakowie Nr. 10, listopad 1934 r. Str. 310-314.
- St. Wiącek, A. Wiwczaruk, A. Karpowicz — Praca w klasie pierwszej szkoły powszechnej dwujęzycznej (z polskim i ukraińskim językiem nauczania). Dodatek do przewodnika metodycznego dla nauczycieli p. t. „Praca w Klasie Pierwszej Szkoły Powszechnej”—Warszawa, Gebethner i Wolff 1934 r. Str. 51.
- St. Wiącek, A. Wiwczaruk, A. Karpowicz — Praca w klasie drugiej szkoły powszechnej dwujęzycznej (z polskim i ukraińskim językiem nauczania). Dodatek do przewodnika metodycznego dla nauczycieli p. t. „Praca w Klasie Drugiej Szkoły Powszechnej”—Warszawa, Gebethner i Wolff 1934 r. Str. 64.
- Wł. Woźnicki — Hektograf (szapirograf) jako pomoc szkolna—Praca w Klasach Łączonych Nr. 3, listopad 1934 r. Str. 60-62.
- N. Zarembina — Inscenizacja samorządna — Teatr w Szkole Nr. 3, listopad 1934 r. Str. 55-56.
- U. Zazulówna — O nauczaniu grupowym — Echo Nauczycielskie Nr. 10, grudzień 1934 r. Str. 408-412.
- Dr. Z. Ziemiński — Charakter, granice i cel wychowawczych zadań nauczyciela szkoły średniej—Muzeum Nr. 5, grudzień 1934 r. Str. 237-240.
- M. Ziemnowicz — Współpraca domu ze szkołą — Sprawozdanie Dyrekcji I Państwowego Gimnazjum im. Juliusza Słowackiego w Przemyślu za rok szkolny 1933/34 — Przemyśl, Nakładem Dyrekcji i Koła Rodzicielskiego 1934 r. Str. 1-24.
- Z. Zmigryder-Konopka — Humanizm jako czynnik wychowania moralnego—Wiedza i Życie Nr. 12, grudzień 1934 r. Str. 877-885.
- — — — Encyklopedia Wychowania. Wydawnictwo zeszytowe. Plan tomu II: Logiczne podstawy nauczania. Dydaktyka ogólna. Dydaktyka nauczania dorosłych. Metodyki poszczególnych przedmiotów nauczania. — Warszawa, Nasza Księgarnia 1934 r.
- — — — Program przysposobienia rolniczo-go w szkołach powszechnych i organizacjach młodzieży—Dz. Urz. K.O.S. Łuckiego Nr. 10, grudzień 1934 r. Str. 515-520.
- — — — Rocznik Pedagogiczny, poświęcony sprawom publicznego szkolnictwa powszechnego na terenie m. Poznania. Pod red. dr. Wł. Sperczyńskiego, inspektora szkolnego r. 1933/34. Rocznik I. Zawiera m. in.: Wychowanie i nauczanie w publ. szkołach powsz. Realizacja nowych programów nauczania. Dr. J. Schwarz—Wyniki badań psycholog. nad młodzieżą publ. szkół powsz. i wpływające z nich postulaty pedagogiczne. Dr. F. Szafranówna — Poznań jako środowisko wielkomiejskie, uzyskane w nauczaniu w związku z realizacją osi programowej „Polska i jej kultura” — Poznań 1934 r. Str. 212.

POSZCZEGÓLNE PRZEDMIOTY NAUCZANIA.

Religia.

- A. Bednarowski—Nauka religii i łaciny w nowym gimnazjum. Próba korelacji — Kwartalnik Klasyczny Nr. 4 r. 1934, str. 249-257.
- J. St. Czarnecki — O projekt nauczania religii w szkole — Przegląd Katolicki Nr. 7, luty 1934 r.
- Ks. W. Gadowski—Reforma szkolnej nauki religii — Przegląd Katolicki Nr. 27, lipiec 1934 r.
- A. Perc — O nauczaniu religii mojżeszowej w szkole powszechnej—Zagadnienia Wychowawcze Nr. 1, kwiecień 1934 r. Str. 14-19.
- Ks. Prof. Skasiński — O współczesną metodę w nauczaniu religii w nowej szkole polskiej — Miesięcznik Katechetyczny i Wychowawczy Nr. 10, grudzień 1934 r. Str. 446-453.
- Ks. Prof. Stonawski—Nauka religii ewangelickiej w nowym gimnazjum—Głos Ewangelicki Nr. 1, 2, i 3, styczeń 1934 r.
- N. Tauberajm — Szkic dwóch lekcji o sobocie w związku z projektem nowego programu dla I klasy — Zagadnienia Wychowawcze Nr. 1, kwiecień 1934 r. Str. 20-22.
- J. Wajngarten—O nowy program nauki religii mojżeszowej—Zagadnienia Wychowawcze Nr. 1, kwiecień 1934 r. Str. 2-11.
- Ks. Dr. K. Werbel — Psychologia religijności młodzieży — Miesięcznik Katechetyczny i Wychowawczy Nr. 10, grudzień 1934 r. Str. 425-445.
- — — — Program nauki religii wyznania ewangelicko-augsburskiego w publicznych szkołach powszechnych III stopnia. Projekt—Głos Ewangelicki Nr. 35-41, r. 1934.

Język polski.

- J. Domanowski — Książka czy piśmko? — Życie Szkolne Nr. 11-12, listopad-grudzień 1934 r. Str. 504-507.
- Dr. J. Fränkel — Uwagi metodyczne o ćwiczeniach redakcyjnych — Sprawozdanie Dy-

- rekcji Państwowego Gimnazjum w Trembowli za rok szkolny 1933/34—Trembowla, Nakładem Dyrekcji i Komitetu Rodzicielskiego 1934 r. Str. 8-18.
- M. Glińska-Rawska—Rola nauczyciela podczas ćwiczeń redakcyjnych. Protokół ćwiczeń redakcyjnych w kl. I — Sprawozdanie Dyrekcji Państwowego Gimnazjum w Trembowli za rok szkolny 1933/34—Trembowla, Nakładem Dyrekcji i Komitetu Rodzicielskiego 1934 r. Str. 19—27.
- Dr. J. Gołąb—Budzenie zainteresowania wśród uczniów — Polonista Nr. 5, wrzesień-październik 1934 r. Str. 145-148.
- Dr. F. Gucowa—Koło polonistów im. A. Abramowicza w Lublinie — Dz. Urz. K. O. S. Lubelskiego. Nr. 4, grudzień 1934 r. Str. 170-171.
- K. Irzykowski—Vivant professores! (o nauczaniu literatury w szkole średniej)—Pion Nr. 52, grudzień 1934 r.
- S. Jagłowski—Fragment ćwiczeń językowych—Życie Szkolne Nr. 11—12, listopad-grudzień 1934 r. Str. 499-502.
- T. Karpińska — Rozmowy z dziećmi w oddziałach łączonych I i II—Praca w Klasach Łączonych Nr. 3, listopad 1934 r. Str. 53-56.
- Dr. Z. Klemensiewicz — Z zagadnień metodyki nauki o języku ojczystym—Polonista Nr. 5, wrzesień-październik 1934 r. Str. 154-160.
- J. Kulpa—Czytanki szkolne a czytelnictwo młodzieży—Przyjaciel Szkoły Nr. 19, grudzień 1934 r. Str. 917-923.
- J. Kulpa — Próba traktowania lektury uzupełniającej — Praca Szkolna Nr. 3, listopad 1934 r. Str. 88-90.
- M. Majewiczówna—Uwagi ogólne o nauczaniu języka ojczystego w szkole powszechnej—Szkoła Nr. 10, r. 1934, str. 185-188.
- Z. Mirtyński—Przyczynki i materiały do metodyki ćwiczeń redakcyjnych. Uwagi wstępne—Sprawozdanie Dyrekcji Państwowego Gimnazjum w Trembowli za rok szkolny 1933/34 — Trembowla, Nakład Dyrekcji i Komitetu Rodzicielskiego 1934 r. Str. 5-7.
- Z. Mirtyński—Współpraca łącznika z polonistą w zakresie ćwiczeń redakcyjnych — Sprawozdanie Dyrekcji Państwowego Gimnazjum w Trembowli za rok szkolny 1933/34—Trembowla, Nakład Dyrekcji i Komitetu Rodzicielskiego 1934 r. Str. 28-44.
- M. Płaczek—Ćwiczenia redakcyjne—Gimnazjum Nr. 3, listopad 1934 r. Str. 83-87.
- J. Porazińska — Kto śpiewa, troski rozwiewa. Przysłowia i pogwarki polskie, opracowane dla młodzieży i dorosłych—Lwów, Nakład K. S. Jakubowskiego 1934 r. Str. 110.
- Dr. J. Saloni—Cykl „grecki” w pierwszym półroczu kl. I — Gimnazjum Nr. 4, grudzień 1934 r. Str. 139-144.
- J. E. Skiwski—Czy należy uczyć literatury? — Pion Nr. 43, październik 1934 r.
- J. E. Skiwski—Reportaż z morałem (o nauczaniu literatury w szkole średniej) — Pion Nr. 27, lipiec 1934 r. Str. 10-11.
- Dr. St. Skwarczyńska—O formułowaniu oceny wypracowań polskich — Polonista Nr. 5, wrzesień-październik 1934 r. Str. 160-166.
- J. Szabuniewiczowa — Słownik charakterologiczny dziecka 7-mio i 8-mioletniego (ciąg dalszy)—Polskie Archiwum Psychologii Nr. 1, zeszyt 3, wrzesień-listopad 1934 r. Str. 65-78.
- T. Szczerba — Nauczanie polszczyzny na 1-ym szczeblu programowym — Praca Szkolna Nr. 3, listopad 1934 r. Str. 81-88.
- J. Szelejewski—Psychologiczne podstawy nauczania ortografii w szkole powszechnej—Polonista Nr. 5, wrzesień-październik 1934 r. Str. 148-154.
- St. Szober — Co to jest gramatyka i jaka jest jej rola w nauczaniu języka ojczystego—Poradnik Językowy Nr. 10, grudzień 1934 r. Str. 169-170.
- Wł. Szyszkowski — Drugi okres pracy w I kl. gimnazjum — Polonista Nr. 5, wrzesień-październik 1934 r. Str. 166-173.
- M. Urbanówna—Protokół lekcji języka polskiego przeprowadzonej na konferencji rejonowej w oddziale III—Nasza Praca Nr. 10, październik 1934 r. Str. 24-27.
- St. Walatyńska—Streszczenie utworów pisemne i ustne (w ujęciu programów naukowych). Dokończenie—Echo Nauczycielskie Nr. 9, listopad 1934 r. Str. 362-365.
- St. Wiącek—Jak korzystać z książek Balickiego i Maykowskiego w klasach V i VI?—Praca Szkolna Nr. 4, grudzień 1934 r. Str. 114-122.
- J. Zawieyski — Inscenizacja do wykonania zespołowego „Wicher” J. Porazińskiej — Teatr w Szkole Nr. 4, grudzień 1934 r. Str. 83-84.
- — — — Nauka języka polskiego w szkole powszechnej — Życie Szkolne Nr. 11-12, listopad-grudzień 1934 r. Str. 480-485.
- — — — Posiedzenie Krakowskiego Koła Polonistów dnia 30 sierpnia 1934 r. Odczyt Skoczylasa: Moje kłęski w realizacji programu w kl. I—Polonista Nr. 5, wrzesień-październik 1934 r. Str. 182-184.
- — — — Ze spostrzeżeń nad realizacją nowych programów w gimnazjum (konferencja polonistów grupy metodycznej w Białymstoku)—Dz. Urz. K. O. S. Brzeskiego Nr. 9, listopad 1934 r. Str. 483-585.

Język łaciński.

- A. Bednarowski—Nauka religii i łaciny w nowym gimnazjum. Próba korelacji — Kwartalnik Klasyczny Nr. 4, r. 1934, str. 249-257.
- Dr. J. Krzyżanowski — Zadanie konstrukcyjne w nauce składni łacińskiej — Gimnazjum Nr. 4, grudzień 1934 r. Str. 144-145.
- J. Loria—Znaczenie ilustracji w nauczaniu łaciny—Kwartalnik Klasyczny Nr. 4, r. 1934, str. 279-282.
- Z. Mirtyński—Współpraca łącznika z polonistą w zakresie ćwiczeń redakcyjnych — Sprawozdanie Dyrekcji Państwowego Gimnaz-

- zjum w Trembowli za rok szkolny 1933/34—Trembowla, Nakład Dyrekcji i Komitetu Rodzicielskiego 1934 r. Str. 28-44.
- Dr. J. Pliszczyńska — Na marginesie pracy Ogniska Filologii Klasycznej w Lublinie—Dz. Urz. K. O. S. Lubelskiego Nr. 4, grudzień 1934 r. Str. 177-178.
- Z. Schulbaum — Zielona teoria i szara rzeczywistość (uwagi w związku z nauczaniem łaciny w I kl. nowego gimnazjum)—Kwartalnik Klasyczny Nr. 4, r. 1934, str. 283-285
- Języki obce nowożytnie.
- W. Helmanowa — Grupa metodyczna języka francuskiego—Dz. Urz. K.O.S. Lubelskiego Nr. 4, grudzień 1934 r. Str. 180-181.
- Al. Jesionowski—Metoda audytywna w naszej praktyce szkolnej ze szczególnym uwzględnieniem pierwszego roku nauczania — Gimnazjum Nr. 3, listopad 1934 r. Str. 100-108.
- J. Klinghoffer—Działalność grupy metodycznej języka niemieckiego w Lublinie—Dz. Urz. K.O.S. Lubelskiego Nr. 4, grudzień 1934 r. Str. 172-174.

Historja.

- A. Bujwidówna — Oddźwięki wiosny ludów na północnym wschodzie Rzeczypospolitej. Spisek braci Dalewskich. Pomoc dla nauczyciela realizującego program publicznej szkoły powszechnej na Wileńszczyźnie i Nowogródzczyźnie—Biblioteczka Poradni Dydaktyczno-Wychowawczej przy Kur.Okr. Szk. Wil. Nr. 8—Wilno, Nakładem Dz.Urz. K.O.S. Wileńskiego 1934 r. Str. 23.
- Dr. J. Dobrzański—Grupa metodyczna historii w roku szkolnym 1934/35—Dz. Urz. K. O. S. Lubelskiego Nr. 4, grudzień 1934 r.
- Dr. J. Jastrzębska—O korelacji przy nauczaniu historii w V klasie szkoły powszechnej — Szkoła Nr. 10, r. 1934, str. 188-195.
- W. Knapowska—Wyobrażenie czasu w kształtowaniu pamięci historycznej—Wiadomości Historyczno Dydaktyczne Nr. 3-4, r.1934 str. 137-157.
- I. Michałowska—„Gry” w nauczaniu historii — Gimnazjum Nr. 3, listopad 1934 r. Str. 87-89.
- A. Nowak—Lekcja historii w klasie VI. Powstanie Kościuszkowskie—Echo Nauczycielskie Nr. 10, grudzień 1934 r. Str. 416-418.
- — — — Ze spostrzeżeń nad realizacją nowych programów w gimnazjum. Rejonowa konferencja nauczycieli historii. Sprawozdanie z sekcji dydaktycznej Polskiego Towarzystwa Historycznego w Brześciu n/B—Dz.Urz.K.O.S. Brzeskiego Nr. 10, grudzień 1934 r. Str. 667-669.
- A. Mamczyc—Zagadnienie aktualizacji w realizacji nowego programu geografii w klasie V ej — Życie Szkolne Nr. 11-12, listopad-grudzień 1934 r. Str. 471-477.
- M. Rybicki — Środowisko jako punkt wyjścia w nauczaniu przyrody i geografii w szkole powszechnej. Przewodnik metodyczny. Wskazówki bibliograficzne—Wydawnictwo „Jak poznać swoje środowisko”—Lublin, Nasza Księgarnia w Warszawie 1934 r. Str. 68.
- J. Wiktor — Obserwacje meteorologiczne i fenologiczne w szkole — Czasopismo Przyrodnicze Nr. 56, r. 1934 Str. 214-215.

Nauka o przyrodzie.

- W. Bętkowski—Z życia trzmieli — Kółko Przyrodnicze. Lato 1934 r. Str. 23-25.
- Z. Bohuszewiczówna — Uwagi o realizacji programu botaniki w II klasie gimnazjalnej (dokończenie) — Gimnazjum Nr. 3, listopad 1934 r. Str. 90-99.
- P. Borenstein—Znaczenie gospodarcze stawonogów—Czasopismo Przyrodnicze Nr. 5-6, 1934 r. Str. 205-213.
- T. Czarnecki i S. Steckel—Próba ujęcia „rozszerzalności ciał” według nowego programu—Fizyka i Chemja w Szkole Nr. 9, październik 1934 r. Str. 73-83.
- A. Dmochowski — Realizacja nowego programu fizyki a pracownie fizyczne w szkołach powszechnych i średnich. — Fizyka i Chemja w Szkole Nr. 9, październik 1934 r. Str. 89-100.
- B. Gawecki — Uwagi o warunkach realizacji nowego programu fizyki — Fizyka i Chemja w Szkole Nr. 9, październik 1934 r. Str. 29-41.
- M. Łopuszański — Owady szkodliwe i pożyteczne — Sprawy Pedagogiczne Nr. 1, luty i Nr. 2-3, wrzesień-październik 1934 r. Dodatek do „Życia Krzemienieckiego”.
- St. Matczak — O tak zwanym „równym froncie” przy ćwiczeniach z fizyki w szkole średniej — Fizyka i Chemja w Szkole Nr. 9, październik 1934 r. Str. 62-63.
- Inż. W. Miśkiewicz — Wartości dydaktyczne i wychowawcze hodowli zwierząt jako przedmiotu nauczania — Przegląd Hodowlany Nr. 8-9, sierpień-wrzesień 1934 r, Str. 160-162.
- Z. Mohr — Wycieczki w zakresie chemji organicznej — Fizyka i Chemja w Szkole Nr. 9, październik 1934 r. Str. 41-51.
- M. Rybicki — Środowisko jako punkt wyjścia w nauczaniu przyrody i geografii w szkole powszechnej. Przewodnik metodyczny. Wskazówki bibliograficzne — Wydawnictwo „Jak poznać swoje środowisko”—Lublin, Nasza Księgarnia w Warszawie 1934 r. Str. 68.
- Dr. K. Strawiński — O owadach pożytecznych, które należy ochraniać — Kółko Przyrodnicze. Lato 1934 r. Str. 26-30.

Geografja.

- A. Chałubiński—Z życia Ogniska metodycznego geografii—Dz. Urz. K.O.S. Lubelskiego Nr. 4, grudzień 1934 r. Str. 168-169.

- L. Syguliński — Uwagi o realizacji programu nauki o przyrodzie w klasie VI — Praca Szkolna Nr. 3, listopad 1934 r. Str. 90-94.
- J. Wiktor — Obserwacje meteorologiczne i fenologiczne w szkole — Czasopismo Przyrodnicze Nr. 5-6 r. 1934. Str. 214-215.
- F. Wrońska — Na marginesie prac grupy metodycznej przyrodniczej — Dz. Urz. K. O. S. Lubelskiego Nr. 4, grudzień 1934 r. Str. 174—175.
- — — — Realizacja programu biologii w kl. I gimnazjum nowego typu. Spis książek, przeznaczonych do lektury dla klasy I. Zebrane przez Br. Słoneckiego i uzupełnione przez uczestników I i II konferencji rejonowej Ogniska metodycznego biologii we Lwowie za rok szkolny 1933/34 — Dz. Urz. K. O. S. Lwowskiego Nr. 11, listopad 1934 r. Str. 613-615.

Arytmetyka z geometrią. Matematyka.

- Z. Batorowicz — Nauka rachunków metodą zabawową — Przyjaciel Szkoły Nr. 19, grudzień 1934 r. Str. 944-945.
- J. Bogucki — Ognisko metodyczne matematyki w Lublinie — Dz. Urz. K. O. S. Lubelskiego Nr. 4, grudzień 1934 r. Str. 175-177.
- E. Doliński — Przybliżenia liczbowe w VI kl. szkoły powszechnej — Echo Nauczycielskie Nr. 9, listopad 1934 r. Str. 376-379.
- Wł. Feiner — Nauka rachunków metodą zabawową — Przyjaciel Szkoły Nr. 20, grudzień 1934 r. Str. 972-975.
- H. Glasgall — Nauka rachunków metodą zabawową — Przyjaciel Szkoły Nr. 18, listopad 1934 r. Str. 873-876.
- K. Müllerowa — Zadania arytmetyczne w klasach łączonych III i IV-ej. Praca w Klasach Łączonych Nr. 3, listopad 1934 r. Str. 58—60.
- St. Pastuszenko — O metodach nauczania matematyki słów kilka — Echo Nauczycielskie Nr. 9, listopad 1934 r. Str. 373-375.

Rysunek.

- St. Gabriel — Nauka rysunku w szkole powszechnej (ciąg dalszy)—Rysunek i Zajęcia Praktyczne Nr. 3, listopad 1934 r. Str. 81-90 i Nr. 4, grudzień 1934 r. Str. 121-124.
- B. Kiernas — Uwagi o materiale nauki rysunku — Rysunek i Zajęcia Praktyczne Nr. 4, grudzień 1934 r. Str. 128-133.
- E. Krysińska-Guzkowa — Rozwój rysunkowy dziecka w wieku od lat 2 do 5 — Praca Ręczna w Szkole Nr. 3-4 r. 1934. Str. 184-188.

Zajęcia praktyczne.

- Dr. J. Antoniewiczówna — Zajęcia ogrodnicze dla kl. VI szkoły powszechnej — Rysunek i Zajęcia Praktyczne Nr. 4, grudzień 1934 r. Str. 146-147.
- Dr. J. Antoniewiczówna — Żywopłoty i ich cięcie — Rysunek i Zajęcia Praktyczne Nr. 3, listopad 1934 r. Str. 105-107.
- M. Baranowska — Roboty trykotarskie—Rysunek i Zajęcia Praktyczne Nr. 4, grudzień 1934 r. Str. 140-142.
- K. Baranowski — Formy użytkowe z drutu — Rysunek i Zajęcia Praktyczne Nr. 4, grudzień 1934 r. Str. 138-139.
- M. Czechowska — Ubranie sportowe — Praca Ręczna w Szkole Nr. 3-4 r. 1934. Str. 189-194.
- W. Czyżycki — Zajęcia rękodzielnicze z papieru, kartonu i tektury. Wskazówki techniczne z licznymi rysunkami w tekście i tablicami — Poznań, Księgarnia św. Wojciecha 1934 r. Str. 124.
- G. Gnilakiewicz — Nauczyciel a ogrodnictwo—Ogrodnik Nr. 23, grudzień 1934 r. Str. 347-348.
- Z. Gryń — Stanowisko nauki robót ręcznych w nauczaniu łącznym w klasie I-ej—Miesięcznik Pedagogiczny Nr. 11, listopad 1934 r. Str. 267—270.
- St. G. — Ozdoby choinkowe — Rysunek i Zajęcia Praktyczne Nr. 3, listopad 1934 r. Str. 101—104.
- I. Huber — Deska do cięcia tektury — Praca Ręczna w Szkole Nr. 3—4 r. 1934 Str. 199—201,
- B. Knobloch — O nauce zajęć praktycznych w szkołach powszechnych — Rysunek i Zajęcia Praktyczne Nr. 4, grudzień 1934 r. Str. 134—137.
- St. Malec — Okolicznościowe instalacje świetlne — Praca Ręczna w Szkole Nr. 3—4 r. 1934 Str. 162—166.
- J. Mazurek — Płozy do nart — Rysunek i Zajęcia Praktyczne Nr. 3, listopad 1934 r. Str. 93—97.
- St. Mróz — Rozkład materiału zajęć praktycznych dla kl. II. gimnazjum — Rysunek i Zajęcia Praktyczne Nr. 4, grudzień 1934 r. Str. 124—127.
- A. Pawlukiewicz — Instalacja sygnalizacji świetlno — dzwonekowej—Praca Ręczna w Szkole Nr. 3—4 r. 1934. Str. 204—205.
- M. Piwowarczyk — Zajęcia praktyczne z zakresu rękodziela. Organizacja zajęć rękodzielniczych w klasach III, IV, V, VI i VII szkoły powszechnej na podstawie nowego programu — Biblioteka Nauczyciela Szkoły Powszechnej Nr. 26 — Warszawa, Gebethner i Wolff 1934 r. Str. 94.
- K. Siwadłowski — Jak wykonać sanki z kierownicą—Rysunek i Zajęcia Praktyczne Nr. 3, listopad 1934 r. Str. 91—93.
- J. Szczepanowski — Jak zakładać i pielęgnować sady szkolne? (dokończenie) — Echo Nauczycielskie Nr. 9 listopad 1934. r. Str. 365—367.
- A. Szczepkowski — Roboty nożykowe z drzewa — Rysunek i Zajęcia Praktyczne Nr. 4, grudzień 1934 r. Str. 142—145.

- F. Wojnarowicz — Nauczanie robót z drzewa. Cz. III. Kurs Wyższy — Warszawa, Nasza Księgarnia 1934 r. Str. 206.
- K. Zacharkiewicz — Zabawki z drzewa — Praca Ręczna w Szkole Nr. 3—4 r. 1934 Str. 201—203.
- Z. Żerańska — Gospodarstwo domowe—Rysunek i Zajęcia Praktyczne Nr. 3, listopad 1934 r. Str. 107—111 i Nr. 4, grudzień 1934 r. Str. 148—151.
- — — — Ogrodnictwo szkolne: Przestrzeń i podział terenu szkolnego. Gleba i jej własności — Ogrodnik Nr. 23, grudzień 1934 r. Str. 348—349.
- — — — Program przysposobienia rolniczego w szkołach powszechnych i organizacjach młodzieży—Dz. Urz. K.O.S. Łuckiego Nr. 10 grudzień 1934 r. Str. 515—520.
- — — — Wychowanie higieniczne ucznia w szkole — Nasza Praca Nr. 10, październik 1934 r. Str. 19—23.

Ś p i e w. M u z y k a.

- A. Bojanowski — O właściwy stosunek do chóru szkolnego — Śpiew w Szkole Nr. 3, listopad 1934 r. Str. 54—58.
- M. Januszewicz — Święto pieśni w zrozumieniu współczesnego wychowania — Śpiew w Szkole Nr. 2, październik 1934 r. Str. 36—39.
- H. Ładosz — Inscenizacja kolendy ludowej do wykonania zespołowego — Teatr w Szkole Nr. 3, listopad 1934 r. Str. 57—59.
- P. Maszyński — Śpiewnik wesołych melodyj ludowych. 22 piosenki jedno, dwu, trzy i czterogłosowe — Warszawa, Nasza Księgarnia 1934 r. Str. 24.
- T. Mayzner — Pieśni inscenizowane na 1 głos z inscenizacją J. Mierzejewskiej—Z Praktyki Szkolnej Nr. 24 — Warszawa — Nasza Księgarnia. 1934 r. Str. 34.
- M. Michałowski — Piosenki dla I klasy szkół powszechnych do tekstów elementarza B. Kubskiego, M. Kotarbińskiego, S. Dobranieckiego i E. Zarembiny—Lwów, Nakładem K. S. Jakubowskiego 1934 r. Str. 8.
- J. Mierzejewska—Inscenizacja piosenki „Kachna” — Śpiew w Szkole Nr. 3, listopad 1934 r. Str. 48—50.
- J. Mierzejewska — Mróz. Inscenizacja. Muzyka T. Mayznera. Słowa L. Krzemienieckiej — Śpiew w Szkole Nr. 4, grudzień 1934 r. Str. 74—75.
- J. Mierzejewska — Pole. Inscenizacja. Muzyka T. Mayznera. Słowa K. R.—Śpiew w Szkole Nr. 2, październik 1934 r. Str. 31—33.
- J. Mierzejewska. Żołnierzyki. Inscenizacja. Muzyka T. Mayznera. Słowa J. Marka—Śpiew w Szkole Nr. 1, wrzesień 1934 r. Str. 11—13.
- T. Ochlewski — Dziesięć obowiązujących prawideł, dotyczących trzymania skrzypiec — Śpiew w Szkole Nr. 2, październik 1934 r. Str. 24—26.
- T. Ochlewski — O zasadniczych codziennych

- ćwiczeniach skrzypcowych—Śpiew w Szkole Nr. 3, listopad 1934 r. Str. 50—54.
- Br. Rutkowski — Kilka uwag o dzisiejszym repertuarze pieśni szkolnych—Śpiew w Szkole Nr. 3, listopad 1934 r. Str. 41—44.
- Dr. St. Zetowski — Nowe pole działania dla polskiego śpiewactwa — Śpiewak Nr. 11, listopad 1934 r. Str. 146—147.
- Dr. St. Zetowski — O współpracę orkiestr ze szkołami—Orkiestra Nr. 11, listopad 1934 r. Str. 175—176.
- — — — „Tymczasowy!”... (o programie śpiewu) — Śpiew w Szkole Nr. 4, grudzień 1934 r. Str. 65—67.

Ć w i c z e n i a c i e l e s n e.

- A. Estkowski — Organizacja ćwiczeń 10 minutowych — Życie Szkolne Nr. 11—12, listopad—grudzień 1934 r. Str. 488—495.
- J. Flisak — Przykładowy rozkład materiału ćwiczeń cielesnych w II klasie gimnazjum — Wychowanie Fizyczne w Szkole Nr. 3, listopad 1934 r. Str. 81—83 i Nr. 4, grudzień 1934 r. Str. 112—113.
- A. Kalinowski — Jak urządzić ślizgawkę. Uwagi ogólne—Wychowanie Fizyczne w Szkole Nr. 3, listopad 1934 r. Str. 86—88.
- A. Kalinowski — Naturalna metoda nauki pływania. Zabawy w wodzie — Warszawa, Nakładem Koła Wychowawców Fizycznych w Warszawie 1934 r.—Skład Główny: Nasza Księgarnia. Str. 75.
- A. Kalinowski — Urządzanie boiska hockey'owego — Wychowanie Fizyczne w Szkole Nr. 4, grudzień 1934 r. Str. 115—117.
- A. Kalinowski i T. Ziembkiewicz — Jak urządzić ślizgawki. Ślizgawki na stawach i boiskach. Bieżnie do jazdy szybkiej. Boisko hokejowe. Nakładem Koła Wychowawców Fizycznych w Warszawie 1934 r. Skład Główny: Nasza Księgarnia. Str. 32.
- J. Kossowska — Lekcja gimnastyki w formie zabawowej na ławkach w szkole — Echo Nauczycielskie Nr. 9, listopad 1934 r. Str. 367—371.
- M. Krawczyk — Ćwiczenia cielesne w dni słone — Start Nr. 22, listopad 1934 r. Str. 12—13.
- M. Krawczyk — Ćwiczę i wychowuję. Podręcznik ćwiczeń cielesnych dla nauczycieli szkoły powszechnej — Biblioteka Wychowania Fizycznego i Sportu Nr. 19—Lwów, Wydawnictwo Zakładu Narodowego im. Ossolińskich 1934 r. Str. 282.
- M. Krawczyk — Narciarstwo w szkołach—Start Nr. 23—24, grudzień 1934 r., str. 27—29.
- M. Krawczyk — Sport zawodowy czy wychowawczy — Start Nr. 21, listopad 1934 r. Str. 14—15.
- M. Krawczyk — Stopień zrealizowania nowego programu ćwiczeń cielesnych w szkole powszechnej—Dz. Urz. K. O. S. Warszawskiego Nr. 10—11, grudzień 1934 r. Str. 720—722.

- Dr. Z. Kuncewicz — W sprawie zachowania się narządu krążenia w wieku szkolnym w związku z ćwiczeniami cielesnymi—Wychowanie Fizyczne Nr. 11—12, listopad—grudzień 1934 r. Str. 567—575.
- J. Kutznerówna — Zagadnienia rozkładu materiału ćwiczeń cielesnych w praktyce szkolnej — Dz. Urz. K. O. S. Warszawskiego Nr. 10—11, grudzień 1934 r. Str. 722—725.
- J. Kutznerówna i J. Tyszka — Rozkład materiału ćwiczeń cielesnych w I klasie gimnazjum—Dz. Urz. K. O. S. Warszawskiego Nr. 10—11, grudzień 1934 r. Str. 726—731.
- W. Kwast i kpt. J. Baran — Piłka siatkowa — Biblioteczka Sportowa Nr. 33—Warszawa, Główna Księgarnia Wojskowa 1934 r. Str. 132.
- J. Lechowski — Nauka jazdy na nartach — Wychowanie Fizyczne w Szkole Nr. 3, listopad 1934 r. Str. 83—86 i Nr. 4, grudzień 1934 r. Str. 113—114.
- K. M. — Zawodnictwo w szkole według opinii Rady Naukowej W. F. — Start Nr. 22, listopad 1934 r. Str. 13—15.
- E. Nehring — Zasady łyżwiarstwa—Biblioteczka Sportowa Nr. 30 — Warszawa, Główna Księgarnia Wojskowa 1934 r. Str. 138.
- H. Olszewska — Kilka uwag o wychowaniu fizycznym — Dz. Urz. K. O. S. Warszawskiego Nr. 10—11, grudzień 1934 r. Str. 718—720.
- St. Sedlaczek — Metodyka harców—Wychowanie Fizyczne w Szkole Nr. 1, wrzesień 1934 r. Str. 11—16, Nr. 2, październik 1934 r. Str. 38—43, Nr. 3, listopad 1934 r. Str. 75—78 i Nr. 4, grudzień 1934 r. Str. 101—106.
- W. Sikorski — Wychowanie fizyczne w szkole powszechnej. Podręcznik dla nauczycieli—Poznań, Skład Główny: Księgarnia św. Wojciecha 1934 r. Str. 166.
- J. Skład — Na marginesie zagadnienia „Narciarstwo nizinne w Polsce”—Wychowanie Fizyczne Nr. 11—12, listopad—grudzień 1934 r. Str. 576—582.
- Prof. M. Sygnarski — Program ćwiczeń sportowych podczas feryj zimowych—Dz. Urz. K. O. S. Poznańskiego Nr. 11, grudzień 1934 r. Str. 664—667.
- Dr. A. Terajewicz — Odżywianie w obozach i na wycieczkach — Biblioteczka harcerskich drużyn żeglarskich—Warszawa, Główna Księgarnia Wojskowa 1934 r. Str. 109.
- J. Ulatowski — Ćwiczenia 10 minutowe i śródlekcyjne. Zasób materiału dla szkoły powszechnej — Nasza Praca Nr. 8, październik 1934 r. Str. 15—19.
- J. Zając — 10 minutowe ćwiczenia gimnastyczne — Miesięcznik Pedagogiczny Nr. 12, grudzień 1934 r. Str. 308—310.
- T. Ziemkiewicz — Ślizgawka na boisku — Wychowanie Fizyczne w Szkole Nr. 3, listopad 1934 r. Str. 88—90.
- T. Zyglar — Usportowienie szkoły — Wychowanie Fizyczne w Szkole Nr. 3, listopad 1934 r. Str. 78—80.
- — — — Rocznik sportowy 1934—Warszawa, Główna Księgarnia Wojskowa 1934 r. Str. 510.

DOKSZTAŁCANIE MŁODOCIANYCH I DOROSŁYCH.

- H. Heftmanowa — Psychologia na usługach pracownika oświatowego — Przewodnik Pracy Społecznej Nr. 1, wrzesień 1934 r. Str. 9—13, Nr. 2 październik 1934 r. Str. 47—59 i Nr. 3, listopad 1934 r. Str. 77—89.
- St. Rychliński — Badanie środowiska pracy — Przewodnik Pracy Społecznej Nr. 2, październik 1934 r. Str. 36—42, Nr. 3, listopad 1934 r. Str. 65—71 i Nr. 4, grudzień 1934 r. Str. 97—103.

H. Rz.

UWAGA: Z braku miejsca nie mógł być w bieżącym numerze umieszczony dział: szkolnictwo zawodowe oraz kształcenie nauczycieli.

Prenumerata roczna Dziennika Urzędowego wynosi 6 złotych, półrocznie 3 złote, kwartalnie 1 zł. 50 gr. Cena numeru pojedynczego—60 gr. Należność należy wpłacać wyłącznie na konto czekowe w P.K.O. Nr. 30466.

CENA OGŁOSZEŃ; cała strona—zł. 80, $\frac{1}{2}$ str.—zł. 45, $\frac{1}{4}$ str.—zł. 25, $\frac{1}{8}$ str.—zł. 15.

Tłoczono z polecenia Kuratora Okręgu Szkolnego Wileńskiego
w drukarni „LUX“, Wilno, Portowa 7, telefon 2-03.